

Výroční zpráva

o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji

2012 – 2013

Březen 2014

Obsah

Úvod	2
Seznam použitých zkratek	3
1. Struktura škol a školských zařízení ve školním roce 2012 – 2013	4
1.1. Školy a školská zařízení zřizovaná krajem	4
1.2. Školy a školská zařízení zřizovaná obcemi	5
1.3. Školy a školská zařízení zřizovaná soukromými subjekty	5
1.4. Školy a školská zařízení zřizovaná církvemi	6
1.5. Školy a školská zařízení zřizovaná státem	6
2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji	7
2.1. Předškolní vzdělávání	7
2.2. Základní vzdělávání	9
2.3. Střední vzdělávání	11
2.4. Vyšší odborné vzdělávání	25
2.5. Konzervatoře	26
2.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	26
2.7. Základní umělecké vzdělávání	28
2.8. Jazykové vzdělávání	29
2.9. Zájmové vzdělávání	30
2.10. Poradenské služby	32
2.11. Školská zařízení a školské služby	33
3. Pracovníci ve školství	37
4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků	39
5. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	41
6. Prevence rizikového chování, environmentální a multikulturní výchova	43
6.1. Prevence rizikového chování	43
6.2. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)	44
6.3. Multikulturní výchova (CPIV, CPIC)	45
6.4. Vzdělávání cizinců	46
7. Rozvojové programy a mezinárodní spolupráce	47
7.1. Rozvojové programy	47
7.2. Mezinárodní spolupráce	47
8. Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje	49
9. Ekonomická část	53
9.1. Výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem	53
9.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi	62
9.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením	64
Závěr	67
Přílohy	68

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2012 – 2013 je předkládána v souladu s § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva popisuje stav a mapuje vývoj v jednotlivých segmentech vzdělávání, školských služeb ve vybraných oblastech, včetně oblasti ekonomické. Údaje o výkonech a počtech jsou vztaženy ke školnímu roku 2012 – 2013 (většinou tedy k září 2012), avšak ekonomické údaje odráží výsledky celého roku 2013. Tento dokument obsahuje rovněž přehled o naplňování priorit stanovených Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje (2012).

Seznam použitých zkratek

CPIC	Centrum pro podporu integrace cizinců
CPIV	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	dům dětí a mládeže
DFV	denní forma vzdělávání
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DÚ	diagnostický ústav
DZ ZK (2012)	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2008
ESF	Evropský sociální fond
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
KPPP	Krajská pedagogicko-psychologická poradna
MŠ	mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NAEP	Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
NNO	nestátní neziskové organizace
NS	nástavbové studium
OFV	ostatní formy vzdělávání
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
RVP	rámcový vzdělávací program
SEV	středisko ekologické výchovy
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SSŠ ZK	Středisko služeb školám Zlínského kraje
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
VOŠ	vyšší odborná škola
ZDVPP	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání

1. Struktura škol a školských zařízení ve školním roce 2012 – 2013

Školy a školská zařízení jednotlivých zřizovatelů tvoří, dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vzdělávací soustavu, ve které školy a školská zařízení uskutečňují vzdělávání, poskytují služby a zajišťují ochranu a ústavní výchovu. Celkové počty subjektů jednotlivých zřizovatelů a jejich vývoj uvádí tabulka 1.

Tabulka 1 - Celkový počet subjektů jednotlivých zřizovatelů (vždy k 1. 9. daného roku)

Zřizovatel	Počet subjektů									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zlínský kraj	149	147	132	126	119	116	115	110	105	102
Obec	461	458	454	464	469	464	465	465	462	461
Stát	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Soukromý subjekt	33	33	33	33	31	32	31	31	30	31
Církev	6	7	7	7	8	7	7	7	7	7
Celkem	654	650	631	635	632	624	623	618	609	606

1.1. Školy a školská zařízení zřizovaná krajem

Zlínský kraj ve svých školských příspěvkových organizacích zajišťoval střední vzdělávání, vyšší odborné vzdělávání, jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, základní umělecké vzdělávání, zájmové vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků, školskou poradenskou činnost, výkon ústavní výchovy, služby v ubytovacích zařízeních a v zařízeních školního stravování. Řada organizací běžně vykonává více činností – sdružuje školy a školská zařízení v rámci jednoho právního subjektu.

K 1. 9. 2012 zřizoval Zlínský kraj celkem 102 příspěvkových organizací, z toho:

- 48 středních škol, z toho součástí 7 subjektů je zároveň vyšší odborná škola a součástí 4 subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky;
- 1 konzervatoř;
- 18 základních a mateřských škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- 12 dětských domovů;
- 20 základních uměleckých škol;
- 1 pedagogicko-psychologickou poradnu;
- 2 plavecké školy.

V průběhu školního roku 2012 – 2013 kraj jako zřizovatel připravil následující sloučení svých školských organizací:

- sloučení Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Vsetín (zanikající organizace) s Masarykovým gymnáziem a Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky Vsetín (přejímající organizace) s účinností od 1. 7. 2013, nový název Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín; u sloučené organizace byla z rejstříku škol a školských zařízení vymazána jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky;

- sloučení Střední průmyslové školy Otrokovice (zanikající organizace) se Střední odbornou školou Otrokovice (přejímající organizace) s účinností od 1. 9. 2013, nový název sloučeného subjektu Střední průmyslová škola Otrokovice.

1.2. Školy a školská zařízení zřizovaná obcemi

Obce jsou zřizovateli především většiny základních škol a mateřských škol, zřizují také střediska volného času. Ve Zlínském kraji k 1. 9. 2012 obce zřizovaly:

- 226 základních škol, z toho je 128 úplných, tedy s výukou na 1. i 2. stupni; 91 subjektů sdružuje základní a mateřskou školu;
- 209 mateřských škol (samostatné subjekty);
- 1 základní uměleckou školu (samostatný subjekt); další 2 základní umělecké školy jsou součástí základních škol;
- 21 středisek volného času;
- 3 školní jídelny (samostatné subjekty);
- 1 plaveckou školu; další 1 plavecká škola je součástí základní školy.

V průběhu školního roku 2012 – 2013 nastaly následující změny u školských organizací zřizovaných obcemi:

- od 1. 1. 2013 sloučení Mateřské školy Zlín, Na Vyhlídce s Mateřskou školou Zlín, tř. Svobody;
- od 1. 1. 2013 sloučení Mateřské školy Zlín, Prostřední s Mateřskou školou Zlín, tř. T. Bati;
- od 1. 7. 2013 vznikla Základní škola Krhová, příspěvková organizace;
- od 1. 7. 2013 změnily Mateřská škola Krhová, příspěvková organizace a Základní škola a Mateřská škola Poličná 276, příspěvková organizace zřizovatele;
- od 1. 8. 2013 sloučení Mateřské školy Buchlovice, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace se Základní školou, Buchlovice, okres Uherské Hradiště;
- od 1. 8. 2013 sloučení Mateřské školy Rožnov pod Radhoštěm, Koryčanské Paseky s Mateřskou školou Rožnov pod Radhoštěm, Radost.

1.3. Školy a školská zařízení zřizovaná soukromými subjekty

Soukromé subjekty ve Zlínském kraji participují na všech stupních vzdělávání. K 1. 9. 2012 zřizovaly:

- 3 základní školy, z toho 1 subjekt sdružuje základní a mateřskou školu;
- 4 mateřské školy;
- 14 středních škol (součástí jedné z nich je vyšší odborná škola, součástí jedné z nich je dále jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, součástí jedné z nich je středisko praktického vyučování);
- 3 vyšší odborné školy;
- 2 střediska praktického vyučování (samostatné subjekty), z nichž jedno s účinností od 1. 9. 2012 pozastavilo činnost z důvodu nulového počtu žáků (nadále však zůstává zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení);
- 5 základních uměleckých škol.

V průběhu školního roku 2012 – 2013 došlo v soukromém školství v kraji k těmto změnám:

- s účinností od 1. 9. 2012 vznikla Základní umělecká škola B-Art, o.p.s.;
- s účinností od 1. 4. 2013 došlo k výmazu Vyšší odborné školy filmové Zlín, s. r. o. z rejstříku škol a školských zařízení;
- ke dni 31. 8. 2013 ukončilo činnost Střední odborné učiliště nábytkářské Koryna, s.r.o. a s účinností od 1. 9. 2013 došlo k jeho výmazu z rejstříku škol a školských zařízení;

1.4. Školy a školská zařízení zřizovaná církvemi

Církev působila ve školství v kraji především v oblasti základního a středního vzdělávání, počet církevních škol se meziročně neměnil.

K 1. 9. 2012 církve zřizovaly celkem:

- 4 základní školy, z toho jeden subjekt sdružuje základní školu a mateřskou školu;
- 3 střední školy, z toho 2 gymnázia a jednu střední odbornou školu, součástí jednoho gymnázia je také středisko volného času.

1.5. Školy a školská zařízení zřizovaná státem

Ústřední státní orgány (ministerstva) zřizují na území Zlínského kraje stabilně pět školských organizací. Konkrétně:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR v kraji zřizuje tři zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy včetně škol při těchto zařízeních a dále subjekt, který sdružuje školy pro sluchově postižené;
- Ministerstvo vnitra ČR zřizuje jeden subjekt (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově).

2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji

2.1. Předškolní vzdělávání

V České republice je předškolní vzdělávání součástí vzdělávací soustavy a zabezpečuje první (nepovinnou) etapu celoživotního vzdělávání. Institucionálně je zajišťováno mateřskými školami, které jsou jedním z druhů škol, ve kterých se poskytuje vzdělávání. V mateřských školách se vzdělávají děti zpravidla ve věku od tří do šesti let a děti s odkladem školní docházky. Vzdělávání v mateřské škole není povinné.

Cílem předškolního vzdělávání je rozvoj osobnosti dítěte v předškolním věku, podílet se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřské školy v současné době plní funkci nejen vzdělávací, ale také sociální. Přestože je vzdělávání v mateřské škole nepovinné, a u většiny dětí je poskytováno za úplatu, je o ně značný zájem. Tento zájem je ovlivněn růstem počtu narozených dětí, který začal v roce 2002.

Obce, jako zřizovatelé většiny mateřských škol v našem kraji, reagovaly také ve školním roce 2012 – 2013 na vysokou poptávku o umístění dětí v mateřských školách. Prováděly úpravy dosavadních prostor v mateřských nebo základních školách, jimi zřizovaných, pro potřeby předškolního vzdělávání nebo budovaly zcela nové třídy. Nová samostatná mateřská škola zřizovaná obcí nevznikla žádná.

V průběhu školního roku 2012 – 2013 došlo ke sloučení mateřských škol s jinou mateřskou školou v jeden právní subjekt ve městech Zlín (k 1. 1. 2013 – 2 mateřské školy) a Rožnov pod Radhoštěm (k 1. 8. 2013 – 1 mateřská škola). Městys Buchlovice sloučil k 1. 8. 2013 v jeden právní subjekt mateřskou školu se základní školou.

Tabulka 2 - Počty mateřských škol podle jednotlivých zřizovatelů k 1. 9. 2012

Okres	Obecní		Soukromé	Církevní	Celkem
	samostatná MŠ	součást ZŠ			
Kroměříž	51	15	0	0	66
Uherské Hradiště	48	27	1	0	76
Vsetín	52	21	2	0	75
Zlín	58	28	1	1	88
Celkem	209	91	4	1	305

POČTY DĚTÍ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH

Tabulka 3 - Věkové složení dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi ve Zlínském kraji

Školní rok	Děti do 3 let	Děti 3leté	Děti 4leté	Děti 5leté	Děti starší než 5 let	Celkem
2001-2002	1 223	3 669	4 738	5 157	1 514	16 301
2002-2003	1 453	3 980	4 668	5 007	1 359	16 467
2003-2004	1 476	4 047	4 808	4 907	1 394	16 632
2004-2005	1 573	3 959	4 868	4 971	1 262	16 633
2005-2006	1 350	3 951	4 737	5 045	1 357	16 440
2006-2007	1 324	4 119	4 816	4 913	1 403	16 575
2007-2008	1 441	4 095	4 848	5 057	1 268	16 709
2008-2009	1 600	4 488	4 810	4 996	1 324	17 218
2009-2010	1 952	4 634	5 223	4 978	1 337	18 124
2010-2011	2 047	4 809	5 167	5 369	1 326	18 718
2011-2012	2 014	5 103	5 437	5 392	1 366	19 312
2012-2013	2 013	4 921	5 792	5 634	1 358	19 718

Ve školním roce 2012 – 2013 se nárůst počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi začíná mírně snižovat. Do mateřských škol zřizovaných obcemi bylo k 30. 9. 2012 zapsáno celkem 19 718 dětí, což je o 406 dětí více než k 30. 9. 2011. Celkový nárůst počtu dětí v mateřských školách byl vzhledem k 30. 9. 2011 nižší o 188 dětí. (V roce 2011 vzrostl počet dětí v mateřských školách o 594 dětí.) V dalších letech již očekáváme postupné snižování počtu dětí, které žádají o předškolní vzdělávání. Ve školním roce 2012 – 2013 nebyla v našem kraji žádná mateřská škola, které byla zřizovatelem udělena výjimka z nejnižšího počtu dětí.

Skutečnou poptávku o předškolní vzdělávání nelze přesně určit, neboť zákonní zástupci dětí mají možnost podat žádost o přijetí svého dítěte k předškolnímu vzdělávání do neomezeného počtu mateřských škol a této možnosti v plné míře využívají a také zákonní zástupci stále častěji žádají o přijetí dětí výrazně mladších tří let. Počet dětí, který k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole nakonec není přijat, je určitě nižší, než počet žádostí, kterým nebylo vyhověno.

Počet odvolání zákonných zástupců proti rozhodnutí ředitelů škol o nepřijetí jejich dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole se ve školním roce 2012 – 2013 snížil ze 162 na 118. Krajský úřad z nich 113 zamítl a 5 vrátil zpět ředitelům mateřských škol k novému vyjádření.

Předškolní vzdělávání v mateřských školách, protože neposkytuje stupeň vzdělávání, je většinou poskytováno za úplatu. Pouze vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy (školní rok, ve kterém dítě dovrší šesti let) se dítěti poskytuje bezúplatně po dobu nejvýše 12 měsíců. V případě, že je dítěti udělen odklad školní docházky, je pro něj již tento rok opět poskytován za úplatu.

Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky jsou k předškolnímu vzdělávání v mateřských školách přijímány přednostně (§34 odst. 4, školského zákona), aby se ještě před vstupem do základní školy vyrovnaly případné rozdíly mezi dětmi v komunikativních dovednostech a úrovni rozvoje myšlení a zamezilo se tak případným problémům při jejich zahájení školní docházky.

2.2. Základní vzdělávání

V průběhu školního roku 2012 – 2013 se počet běžných základních škol zřizovaných obcí, církví nebo soukromníkem, změnil jen formálně. K datu 1. 1. 2013 se od města Valašské Meziříčí oddělily dvě městské části a vytvořily samostatné obce – obec Krhová a obec Poličná. V obou těchto částech vykonávaly činnost základní školy, v Poličné samostatná základní škola, v Krhové byla základní škola druhým místem poskytovaného vzdělávání Základní školy Masarykovy, Valašské Meziříčí. K datu 1. 7. 2013 změnila základní škola Poličná pouze svého zřizovatele (z města Valašské Meziříčí na obec Poličná), základní škola v obci Krhová musela být nově zapsaná do rejstříku škol a školských zařízení. Tím se počet základních škol ve Zlínském kraji formálně zvýšil o jednu. Od 1. 7. 2013 je tak ve Zlínském kraji 234 běžných základních škol, z toho 227 zřizovaných obcemi, 4 církví a 3 soukromníkem.

Z hlediska organizace můžeme těchto 234 škol rozdělit na školy s ročníky pouze 1. stupně (99 škol) a na školy s ročníky 1. i 2. stupně (135 škol).

Školský zákon a jeho prováděcí předpisy stanoví nejnižší povolený průměrný počet žáků na jednu třídu. Pokud škola nedosahuje tohoto stanoveného průměrného počtu žáků, musí zvolit některou z následujících možností.

První je zařazení žáků ze dvou nebo více ročníků prvního stupně do jedné třídy a tím zvýšení průměrného počtu žáků na třídu. Vznik tzv. „malotřídních škol“ zvolilo nejen 71 škol s ročníky pouze prvního stupně, ale také 9 škol s ročníky obou stupňů.

Druhou možností je zřizovatelem povolená výjimka z nejnižšího průměrného povoleného počtu žáků na třídu za podmínky doplacení chybějících finančních prostředků. Děje se tak většinou na malých obcích, kde je zájmem zřizovatele zachovat v obci činnost základní školy. Výjimka byla povolena 66 školám, což bylo o 5 méně než v roce předcházejícím.

Více o struktuře základních škol tří zřizovatelů (obec, církev a soukromník) ve Zlínském kraji uvádí následující tabulka, ve které jsou údaje platné k 1. 9. 2012.

Tabulka 4 - Struktura základních škol k 1. 9. 2012

Zřizovatel	Celkem	ZŠ s ročníky pouze 1. stupně			ZŠ s ročníky 1. a 2. stupně		
		celkem	ve třídě jsou žáci		celkem	ve třídě jsou žáci	
			z více ročníků	z jednoho ročníku		z více ročníků	z jednoho ročníku
Obecní	226	98	71	27	128	9	119
Soukromé	3	0	0	0	3	0	3
Církevní	4	0	0	0	4	0	4
Celkem	233	98	71	27	135	9	126

Celkový počet žáků v základních školách zřizovaných obcí, církví a soukromníkem byl ve školním roce 2012 – 2013 o 404 vyšší než počet v roce předcházejícím. Převážně se jednalo o nárůst počtu žáků na prvním stupni (o 399 více), počet žáků na druhém stupni se zvýšil pouze o zbývajících 5.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků mimořádně nadaných, probíhá formou individuální integrace do běžných tříd základních škol, nebo formou skupinové integrace do speciálních tříd v běžných základních školách. Individuálně integrovaných žáků v běžných třídách základních škol bylo 1891 (o 102 méně než v předcházejícím roce), 8 škol vytvořilo 22 speciálních tříd pro 213 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (o 2 třídy a 23 žáků méně), a Základní škola Zlín, tř. Svobody 868 nabízela opět výuku pro skupinu žáků mimořádně nadaných.

Podrobněji je situace ve Zlínském kraji uvedena v tabulkách P2 a P3 v Příloze.

Po absolvování prvního stupně základní školy se rozšiřují možnosti, jak plnit dále povinnou školní docházku. Kromě pokračování vzdělávání na druhém stupni ZŠ mohou žáci přejít na víceletá gymnázia nebo obory vzdělávání konzervatoří. Možnosti pokračovat v plnění povinné školní docházky ve středních školách využilo 352 žáků (z toho 311 odešlo ze základní školy po pátém ročníku, 41 po ročníku sedmém). Celkově je to o 12 žáků méně než v roce předcházejícím.

Individuální vzdělávání bylo stále možné pouze pro žáky prvního stupně a využili ho již jen 4 žáci. Ve školním roce 2012 – 2013 bylo prodlouženo pokusné ověřování individuálního vzdělávání na 2. stupni, do kterého je zapojena i Základní škola a mateřská škola Březová, okres Uherské Hradiště. Předpokládá se, že po novele školského zákona bude možné jeho plošné využití i pro žáky 2. stupně základních škol.

Stále přibývá žáků, kteří plní povinnou školní docházku ve škole v zahraničí (§ 38 školského zákona). Jejich počet byl ve školním roce 2012 – 2013 již 132, což je více než dvojnásobek počtu takových žáků před dvěma lety. S účinností od 1. 9. 2012 a následně ještě od 23. 7. 2013 došlo k legislativním změnám v organizaci plnění povinné školní docházky v zahraničí a byly provedeny změny v možnosti konání zkoušek v kmenové škole v ČR.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY ZÁKLADNÍCH ŠKOL

V roce 2012 byl upraven Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV), do kterého byla začleněna nová nebo upravena aktuální a důležitá témata (finanční gramotnost, úprava oborů Matematika, Cizí jazyk, Další Cizí jazyk).

S platností od 1. 9. 2012 byly do RVP ZV doplněny Standardy pro základní vzdělávání, které byly připraveny pro Český jazyk a literaturu, Matematiku a její aplikace a Anglický jazyk. Základní školy měly povinnost zapracovat tyto změny do svých školních vzdělávacích programů.

V rámci projektu „Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice“ proběhla v květnu a červnu 2012 celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol. Výsledky tohoto testování mají sloužit především jako zpětná vazba pro školu a rodiče, nikoliv k sestavování přehledu úspěšnosti škol.

V roce 2012 bylo ukončeno pokusné ověřování písma Comenia Script, ve kterém byli cílovou skupinou žáci 1. a 2. ročníků základních škol, jejich učitelé a rodiče. Na základě výsledků testování bylo ministerstvem doporučeno využít toto písmo jako alternativu k běžně užívané psací abecedě. Podmínkou je souhlas rodičů, používání určeného typu didaktických materiálů při nácvičce psaní a pedagog vyškolený v metodice výuky psaní tohoto písma. Ve Zlínském kraji je několik škol, které prošly pilotním ověřováním, a toto písmo jako alternativní do své výuky zařadily.

Zájem ze strany rodičů je i o alternativní způsoby výuky. Základní škola Komenského I, Zlín, Havlíčkovo nábřeží 3114, nabízí ve vybraných třídách výuku podle pedagogiky Montessori.

Základní škola Zlín, Kvítková 4338, je školou s rozšířenou výukou jazyků. Pro vyšší úroveň zvládnutí cizích jazyků se zde vybrané předměty vyučují nejen v anglickém jazyce, ale také v jazyce německém.

V roce 2012 pokračovalo pokusné ověřování Individuálního výchovného plánu. Zařazeny jsou do něho školy, které mají zájem o novou formu spolupráce rodiny a školy zejména v případě žáků s výchovnými problémy. Ze Zlínského kraje to jsou Základní škola Zlín, Křiby 4788 a Základní škola Zlín, Nová cesta 268.

Převážná většina základních škol je zapojena do programu „EU peníze školám“. Získané finanční prostředky čerpají většinou na inovaci výuky (nové informační technologie), rozvoj čtenářské a informační gramotnosti žáků.

2.3. Střední vzdělávání

V rámci Zlínského kraje je žákům poskytována široká nabídka oborů vzdělání ve středních školách, v níž jsou zastoupeny téměř všechny skupiny oborů. Nabídka je z dlouhodobého hlediska velmi stabilní a dochází pouze k jejím drobným změnám či úpravám. Z 31 skupin oborů je jich nabízeno celkem 26 (tj. 84 %). Nejsou zastoupeny pouze skupiny oborů:

- 21 – Hornictví, hornická geologie, hutnictví a slévárenství;
- 37 – Doprava a spoje;
- 61 – Filozofie a teologie;
- 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport;
- 91 – Teorie vojenského umění.

Převážná část vzdělávání je realizována v denní formě studia. Vzhledem k probíhající kurikulární reformě, kdy původní obory vzdělání postupně přecházejí na nové rámcové vzdělávací programy, nelze v současné době porovnávat počet aktivních oborů s předešlým školním rokem. V rámci výše uvedené kurikulární reformy došlo nejen ke změnám kódů u všech oborů, ale v některých případech i ke změnám názvů oborů vzdělání.

Aktuální nabídka vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách ve Zlínském kraji pro školní rok 2012 – 2013 byla jako každoročně zveřejněna na informačním a vzdělávacím portálu školství Zlínského kraje www.zkola.cz v elektronické publikaci „Kam na školu ve Zlínském kraji“.

V následující tabulce je uveden přehled skupin oborů aktivně zařazených do vzdělávací nabídky v jednotlivých typech středních škol.

Tabulka 5 - Skupiny oborů vzdělání vyučovaných ve Zlínském kraji ve středních školách všech zřizovatelů ve školním roce 2012 – 2013

Škola / Skupina oborů	Délka studia	Počet škol	Počet* oborů	Celkem žáků	Absolventi 2011/2012	1. ročník 2012/2013
Konzervatoř - skupina oborů P	6	1	2	168	23	29
Gymnázia - skupina oborů K	4,6,8	17	8	7377	1491	1345
SŠ – skupina oborů M - DFV	4	41	67	9418	2586	2111
SŠ – skupina oborů M - OFV	2,3,4,5	8	10	237	70	84
SŠ – skupina studijních oborů L0 - DFV	4	22	34	2392	630	565

SŠ – skupina oborů L0 - OFV	5	1	1	82	2	29
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium - DFV	2	21	8	792	289	429
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium - OFV	3	13	7	645	205	229
SŠ – skupina oborů H - DFV	1,3	27	42	4669	1484	1608
SŠ – skupina oborů H - OFV	2,3	3	8	72	41	11
OU a Praktické školy - skupina oborů E	2,3	9	21	620	178	216
Praktické školy - skupina oborů C	1,2	6	2	69	19	47

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku.

*) Počet oborů zahrnuje jednotlivé konkrétní obory dle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělávání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. Jeden obor se tak může vyskytnout dvakrát, s novým či starým kódem, nebo pod novým názvem (v tabulce počítáno dle názvu oboru), nebo se může jednat o obor, který má již jen absolventy.

Od školního roku 2012 - 2013 nejsou do statistického zjišťování zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

V níže uvedené tabulce jsou přehledně uvedeny jednotlivé skupiny oborů zakončené maturitní zkouškou podle celkového počtu žáků. Stále vysoké zastoupení (stejně jako v předcházejících letech) je ve skupině 79 – Gymnázium (7 377 žáků), 63 – Ekonomika a administrativa (2 414 žáků) a 23 – Strojírenství a strojírenská výroba (1 384 žáků), která oproti minulému školnímu roku vystřídala skupinu oborů 78 – Obecně odborná příprava (Lyceum). Na opačném konci tabulky se s nejmenšími počty žáků nacházejí skupiny oborů 29 – Potravinářství a potravinářská chemie (88 žáků), 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika (39 žáků) a 31 – Textilní výroba a oděvnictví (9 žáků). Specifické postavení v této tabulce má skupina oborů 64 – Podnikání v oborech odvětví, kdy ve školním roce 2012 – 2013 jsou uvedeni pouze 2 žáci (v minulém školním roce byla tato skupina oborů zastoupena 170 žáky – nyní již absolventy). Skupina oborů 64 – Podnikání v oborech odvětví je v současné době nabízena jako nástavbové studium, ve kterém studuje celkem 1126 žáků.

Tabulka 6 - Skupiny oborů zakončených maturitní zkouškou podle počtu žáků, všichni zřizovatelé, všechny formy vzdělávání, včetně zkráceného studia, bez nástavbového studia, školní rok 2012 - 2013

Název skupiny oborů zakončených maturitní zkouškou	počet žáků
79 Gymnázium (Obecná příprava)	7 377
63 Ekonomika a administrativa	2 414
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 384
78 Obecně odborná příprava (Lyceum)	1 090
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1 010
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	770
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	761
53 Zdravotnictví	725
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	648
18 Informační technologie	626
82 Umění a užité umění	619
43 Veterinářství a veterinární prevence	353
66 Obchod	262
69 Osobní a provozní služby	188

39 Speciální a interdisciplinární obory	182
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	166
41 Zemědělství a lesnictví	160
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	158
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	142
28 Technická chemie a chemie silikátů	140
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	103
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	90
29 Potravinářství a potravinářská chemie	88
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	39
31 Textilní výroba a oděvnictví	9
64 Podnikání v oborech odvětví	2

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Od školního roku 2012 – 2013 nejsou zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

V oborech vzdělání zakončených výučním listem jsou opět (stejně jako v přecházejícím školním roce) nejčastěji zastoupeny skupiny oborů 23 – Strojírenství a strojírenská výroba (1 170 žáků), 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus (1 037 žáků) a 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie (778 žáků). Naproti tomu opět došlo k poklesu zájmu o profesní přípravu ve skupinách oborů 82 – Umění a užité umění (29 žáků), 53 – Zdravotnictví (24 žáků) a 31 – Textilní výroba a oděvnictví (4 žáci).

Tabulka 7 - Skupiny oborů zakončených výučním listem podle počtu žáků, všichni zřizovatelé, všechny formy vzdělávání, včetně zkráceného studia, školní rok 2012 - 2013

Název skupiny oborů zakončených výučním listem	počet žáků
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1170
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1037
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	778
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	522
69 Osobní a provozní služby	364
29 Potravinářství a potravinářská chemie	354
41 Zemědělství a lesnictví	334
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	291
66 Obchod	192
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	82
39 Speciální a interdisciplinární obory	68
28 Technická chemie a chemie silikátů	59
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	53
82 Umění a užité umění	29
53 Zdravotnictví	24
31 Textilní výroba a oděvnictví	4

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Od školního roku 2012 – 2013 nejsou zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

2.3.1. Rámcové vzdělávací programy

RVP vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě. RVP vycházejí z koncepce celoživotního učení, formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání a podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

RVP stanoví konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, a to všeobecného a odborného podle zaměření daného oboru vzdělání, jeho organizační uspořádání, profesní podíl, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání a zásady pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Pro každý obor vzdělání ve středním vzdělávání se vydává rámcový vzdělávací program.

V rámci kurikulární reformy byly RVP připraveny Národním ústavem odborného vzdělávání a poté je schválilo a vydalo MŠMT. V souvislosti s touto reformou dochází postupně k náhradě původních oborů vzdělání za obory vzdělání vydaných podle RVP v rejstříku škol a školských zařízení. Celkem bylo vydáno cca 280 RVP pro obory středního vzdělání. RVP středního vzdělávání byly vytvářeny postupně od roku 2007 do roku 2012 v rámci 4 etap. V roce 2012 MŠMT doplnilo jednotlivé etapy kurikulární reformy ještě o 5. a 6. etapu. Poslední obory středního vzdělání, pro které byly RVP doplněny, by se měly dle RVP vyučovat od 1. září 2015 počínaje 1. ročníkem. Celkový počet oborů díky kurikulární reformě poklesne z původních cca 800 na cca 280.

Po vydání RVP mají školy nejdéle 2 roky na zpracování vlastních školních vzdělávacích programů. Školy jsou tedy povinny podle nich začít učit (počínaje prvním ročníkem) vždy nejpozději do dvou let od jejich vydání. Kurikulární reforma ve SŠ tedy ještě není dokončena.

Na podporu škol při tvorbě ŠVP byly realizovány dva projekty ESF – PILOT G a PILOT S. Do těchto projektů byly ve ZK zapojeny Gymnázium Ladislava Jaroše Holešov (Pilot G), Střední škola hotelová a služeb Kroměříž a Střední průmyslová škola polytechnická – Centrum odborné přípravy Zlín (PILOT S). Na zmíněné projekty v dalším období navázaly nové projekty – Kurikulum G (2009 – 2011) a Kurikulum S (2009 – 2012), v nichž byly opět výše uvedené školy zapojeny.

2.3.2. Střední školy

Absolventi základních škol, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před ukončením povinné školní docházky a splnili kritéria pro přijímací řízení, mohou pokračovat ve vzdělávání ve středních školách. Studium je organizováno buď v denní formě vzdělávání (DFV) nebo v ostatních formách vzdělávání (OFV) – večerní, dálkové, distanční a kombinované.

Úspěšným ukončením středoškolského studia lze dosáhnout stupně vzdělání:

- střední vzdělání (SV);
- střední vzdělání s výučním listem (SVVL);
- střední vzdělání s maturitní zkouškou (SVMZ).

Ve Zlínském kraji ve školním roce 2012 – 2013 probíhala výuka celkem v 71 středních školách, z toho bylo 51 zřizovaných krajem (včetně konzervatoře), 15 soukromým – jiným zřizovatelem (včetně Střední odborné školy ochrany osob a majetku s. r. o. v Karviné s detašovaným pracovištěm Zlín), 3 církví a 2 školy zřizované státem.

Ke statistickým údajům škol zřizovaných státem nemá Zlínský kraj přístup, proto jsou tyto údaje zjišťovány přímo na konkrétních školách. Z tohoto důvodu nejsou dané školy od školního rok 2012 – 2013 zahrnuty do statistického zjišťování. Do statistického zjišťování není tedy zahrnuta Vyšší odborná škola policejní a Střední policejní škola MV Holešov, Mateřská škola, Základní škol a Stření škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná), která má ve Zlíně pouze detašované pracoviště. Z výše uvedených důvodů, mohou být některá čísla při srovnávání s předchozím rokem zkreslená, protože na uvedených středních školách je v současné době vzděláváno 528 žáků

PŘEHLED STŘEDNÍCH ŠKOL A ŽÁKŮ STŘEDNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2012 – 2013 poskytovali střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři na území Zlínského kraje tyto zřizovatelé – kraj, soukromí zřizovatelé, církev a stát. Celkový přehled poskytuje následující tabulka.

Tabulka 8 - Celkové počty žáků ve středních školách a konzervatoři ve Zlínském kraji, všichni zřizovatelé a všechny formy vzdělávání

	Kraj	Soukromník	Církev	Stát	Celkem 2012 – 2013
Žáci celkem 2012 – 2013	23 192	2 704	645	-	26 541
Absolventi 2011 – 2012	6 117	720	158	-	6 995
1. ročník 2012 – 2013	5 729	754	191	-	6 674

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Od školního roku 2012 – 2013 nejsou statisticky zahrnuty 2 školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Rozhodující podíl středoškolského studia má Zlínský kraj jako zřizovatel většiny středních škol. Toto rozdělení je dlouhodobě neměnné. V souvislosti s demografickým vývojem zaznamenáváme v porovnání s předcházejícím školním rokem pokles v celkovém počtu žáků o 2 839 žáků (ve školním roce 2011 – 2012 byl celkový počet žáků 29 380).

VÝVOJ POČTU ŽÁKŮ DENNÍHO STUDIA STŘEDNÍCH ŠKOL VE ZLÍNSKÉM KRAJI

V souvislosti s přetrvávajícím nepříznivým demografickým vývojem celkové počty žáků denního studia i nadále klesají. Úbytek ve srovnání s minulým školním rokem činí v této formě studia celkem 2 094 žáků.

Tabulka 9 - Celkové počty žáků v denní formě vzdělávání ve SŠ a konzervatoři (všichni zřizovatelé)

Školy a obory vzdělávání		Počet žáků			
		2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
		31 187	29 578	27 599	25 505
Gymnázia	celkem	8 103	7 838	7 633	7 377
Ostatní střední školy	M, L / s maturitní zkouškou	15 495	14 431	13 192	11 810
	L5 / nástavbové studium	1 347	1 259	1 002	792
	H, E / obory s výučním listem	6 012	5 818	5 539	5 289
	C, D / střední vzdělávání	41	45	58	69
Konzervatoř	P / šestileté	189	187	175	168
Střední vzdělání s maturitní zkouškou, včetně konzervatoří		25 134	23 715	22 002	20 147
Střední vzdělání, Střední vzdělání s výučním listem (obory H, E, C)		6 053	5 863	5 597	5 358
Školy podle zřizovatele	kraj (včetně konzervatoře)	27 601	26 357	24 645	22 788
	soukromý subjekt	2 903	2 596	2 320	2 072
	církev	683	625	634	645

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Od školního roku 2012 – 2013 nejsou zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín, což v celkovém počtu žáků středního vzdělání činí rozdíl -528 žáků.

ČLENĚNÍ STŘEDOŠKOLSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ – ŠKOLY VŠECH ZŘIZOVATELŮ

Tabulka 10 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce rozdíl mezi školním rokem 2011 - 2012 a 2012 - 2013)

Počet žáků celkem						
26 541 (- 2 839)						
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání		
25 505 (- 2 584)				1 036 (- 255)		
obory s maturitní zkouškou		obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
19 979 (-2 286)		5 289 (-302)	69 (+11)	168 (-7)	964 (-249)	72 (-6)
bez NS	NS				bez NS	NS
19 187 (-2 076)	792 (-210)				319 (-32)	645 (-217)

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Do statistických údajů jsou zahrnuty pouze školy, kde probíhá přijímací řízení ke vzdělávání ve středních školách, tedy ne údaje o počtech žáků výchovných ústavů. Od školního roku 2012 – 2013 navíc nejsou zahrnuty 2 školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Převážnou většinu (96 %) z celkového počtu všech vzdělávaných žáků ve Zlínském kraji tvoří žáci denního studia, pouze 4 % žáků studují v ostatních formách vzdělávání. Je předpoklad, že v souvislosti s demografickým poklesem se tento poměr bude postupně měnit a střední školy ve větší míře zaměří svoji pozornost na oblast vzdělávání dospělých.

Celkový úbytek počtu všech žáků (všechny formy studia, bez rozdílu zřizovatele) činí oproti předcházejícímu školnímu roku -2 839 žáků (minulý školní rok byl meziroční rozdíl -2 342 žáků).

Denní forma vzdělávání

Situace se oproti minulému školnímu roku výrazně nezměnila. Opět zaznamenáváme pokles počtu žáků, a to o 2 584 žáků. V minulém školním roce byl meziroční rozdíl nižší -1 959 žáků. Vzhledem k tomu, že od školního roku 2012 – 2013 nejsou statisticky započítány 2 školy zřizované státem a jedna střední škola se sídlem v jiném než Zlínském kraji, nelze tyto dvě čísla navzájem porovnávat.

Obory ukončené maturitní zkouškou převažují s podílem 78,3 %. Právě proto zde zaznamenáváme největší úbytek v počtu žáků -2 286 žáků.

Ostatní formy vzdělávání

I v ostatních formách vzdělávání stále dochází k poklesu počtu žáků, i když není tak velký jako v předchozím sledovaném období. V minulém školním roce byl meziroční úbytek -383 žáků, v současnosti je meziroční úbytek -255 žáků.

ČLENĚNÍ STŘEDOŠKOLSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ – ŠKOLY ZŘIZOVANÉ ZLÍNSKÝM KRAJEM

Tabulka 11 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce je rozdíl mezi rokem 2011 - 2012 a 2012 - 2013)

Počet žáků celkem					
23 192 (-1 966)					
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání	
22 788 (-1 857)				404 (-109)	
obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
17 710 (-1 653)	4 853 (-209)	57 (+12)	168 (-7)	369 (-99)	35 (-10)
bez NS	NS			bez NS	NS
17 092 (-1 465)	618 (-188)			108 (-19)	261 (-80)

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku.

Počet žáků v denní formě vzdělávání ve středních školách zřizovaných Zlínským krajem tvoří, stejně jako v předchozím školním roce, 98% celku. V ostatních formách vzdělávání se vzdělávají pouze 2% všech žáků. Tento poměr je dlouhodobě neměnný. Celkový počet žáků v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou činil 18 079 žáků (všechny formy vzdělávání) a představuje 78% všech žáků škol zřizovaných Zlínským krajem. V oborech vzdělání s výučním listem je vzděláváno 21% žáků, tedy celkem 4 888 žáků (všechny formy vzdělávání). Žáci konzervatoře a žáci středního vzdělávání tvoří zbývající 1% z celkového počtu žáků.

Celkový pokles počtu všech vzdělávaných žáků je -1 966 žáků. Z tohoto počtu -1 752 žáků je u oborů zakončených maturitní zkouškou, -219 u oborů s výučním listem. Tato situace odpovídá realitě demografického vývoje, kdy by úbytek žáků měl být rovnoměrný u obou druhů studia. U konzervatoře byl pokles o 7 žáků a naopak u středního vzdělávání jsme zaznamenali nárůst o 12 žáků.

ČLENĚNÍ STŘEDOŠKOLSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ – ŠKOLY JINÝCH ZŘIZOVATELŮ

Tabulka 12 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce je rozdíl mezi rokem 2011 - 2012 a 2012 - 2013)

Počet žáků celkem						
3 349 (-873)						
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání		
2 717 (-727)				632 (-146)		
obory s maturitní zkouškou		obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
2 269 (-633)		436 (-93)	12 (-1)	0	595 (-150)	37 (+4)
bez NS	NS				bez NS	NS
2 095 (-611)	174 (-22)				211 (-13)	384 (-137)

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Od školního roku 2012 – 2013 nejsou zahrnuty 2 školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Denní formu vzdělávání u škol zřizovaných jinými zřizovateli studuje 81% žáků z celku. V ostatních formách se vzdělává 19% žáků z celkového počtu. V ostatních formách vzdělávání celkový počet žáků u škol jiných zřizovatelů dokonce převyšuje počet žáků ve školách zřizovaných Zlínským krajem. Jde převážně o maturitní obory, kde studuje o 226 žáků více.

Celkový počet žáků studujících v oborech ukončených maturitní zkouškou je 2 864 žáků (86% z celkového počtu) a 473 žáků (14% z celkového počtu) se vzdělává v oborech ukončených výučním listem. Žáci středního vzdělávání tvoří zbývající 0,5% z celkového počtu žáků. Uvedené údaje se procentuálně příliš neliší od předcházejícího školního roku.

STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ S MATURITNÍ ZKOUŠKOU

Dle školského zákona střední vzdělání s maturitní zkouškou získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů gymnázia (čtyřletého i víceletého), čtyřleté denní formy vzdělávání nebo dvouletého denního nástavbového studia. V případě ostatních forem vzdělávání se délka studia prodlužuje nejvýše o jeden rok vzhledem k době vzdělávání v denní formě.

Tabulka 13 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání s maturitní zkouškou všech zřizovatelů (v závorce je rozdíl mezi školním rokem 2011 - 2012 a 2012 - 2013)

Počet žáků celkem								
20 943 (-2 535)								
Denní forma vzdělávání						OFV		
19 979 (-2 286)						964 (-249)		
bez nástavbového studia					nástavbové studium		bez NS	NS
19 187 (-2 076)					792 (-210)		319 (-32)	645 (-217)
gymnaziální obory			obory M		obory LO	2 392 (-396)		
7 377 (-256)			9 418 (-1 424)					
4leté	6leté	8leté	lycea	ostatní				
3 764 (-127)	482 (-27)	3 131 (-102)	1 090 (-509)	8 328 (-915)	570 (-100)	222 (-110)		

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Od školního roku 2012 – 2013 nejsou zahrnuty 2 školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Celkový počet žáků maturitních oborů v tomto školním roce opět klesl a to o 2 535 žáků. V minulém školním roce byl meziroční rozdíl nižší a to -2 073 žáků. Tento velký úbytek žáků přisuzujeme demografickému vývoji, kdy klesají celkové počty žáků ve všech oborech středního vzdělání. Dalším možným důvodem poklesu je realizace nové maturitní zkoušky a rovněž výše uvedená skutečnost, že ve školním roce 2012 – 2013 nejsou statisticky započítány 3 střední školy.

GYMNAZIÁLNÍ OBORY VZDĚLÁNÍ

V gymnaziálním vzdělání získá absolvent všeobecné vzdělání. Ve Zlínském kraji lze mimo všeobecného studijního zaměření ve čtyřletých, šestiletých a osmiletých oborech absolvovat také výuku v gymnáziu se sportovní přípravou.

Ve školním roce 2012 – 2013 vyučovalo gymnaziální obory vzdělání celkem 17 středních škol, z nichž 13 zřizuje Zlínský kraj, 2 církev (Stojanovo gymnázium Velehrad a Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži) a zbývající 2 gymnázia zřizuje soukromý subjekt (Soukromé gymnázium, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. a Střední škola Kostka s. r. o.). Gymnázium má v názvu školy 16 škol.

Gymnázium Valašské Klobouky, Střední škola a Gymnázium Staré Město, Střední škola Kostka s. r. o. a Soukromé gymnázium, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. navíc vyučují i některé obory středního vzdělání skupiny M, L nebo H.

V gymnaziálních oborech vzdělání došlo v porovnání s předcházejícím obdobím k poklesu o 256 žáků. Snížení počtu žáků zaznamenáváme ve všech oborech gymnázií, nejvíce u čtyřletých o 127 žáků, u víceletých (šestileté a osmileté) celkem o 129 žáků.

OSTATNÍ MATURITNÍ OBORY VZDĚLÁNÍ – OBORY M A LO (BEZ NÁSTAVBOVÉHO STUDIA)

S poklesem žáků se setkáváme i u dalších oborů maturitního vzdělávání. Celkový úbytek v porovnání s předcházejícím školním rokem je -1 852 žáků (ve všech formách). V tomto školním roce zaznamenáváme opět výrazný pokles žáků i v lycejních oborech (-509 žáků). Tento pokles je dvojnásobný (v minulém školním roce byl -253 žáků). Vzhledem k demografickému vývoji nelze předpokládat v následujících letech nárůst počtu žáků.

STŘEDNÍ VZDĚLÁNÍ S VÝUČNÍM LISTEM

Střední vzdělání s výučním listem získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů v délce 2 nebo 3 let denní formy vzdělávání, eventuálně vzdělávacího programu zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem v délce 1 – 2 roky v denní formě vzdělávání. V současné době se ve všech formách vzdělává celkem 5 361 žáků, což je o 308 žáků méně než v předchozím sledovaném období. Vzhledem k reálnému vývoji počtu žáků v oborech ukončených výučním listem a k očekávanému vývoji v souvislosti s negativním demografickým vývojem realizuje Zlínský kraj řadu opatření k posílení zájmu o vzdělávání v některých oborech s výučním listem. Jedním z opatření je zavedení systému „Podpora řemesel v odborném školství“.

PODPORA ŘEMESEL V ODBORNÉM ŠKOLSTVÍ

System „Podpory řemesel v odborném školství“ je ve Zlínském kraji realizován od 1. 9. 2007 počínaje žáky prvních ročníků. Zlínský kraj tímto projektem reagoval a reaguje na dlouhodobý nesoulad na trhu pracovních sil mezi poptávkou a nabídkou absolventů středních škol, kteří ukončují své studium výučním listem, a který vede v praxi k nedostatku kvalifikovaných pracovníků zejména ve strojírenství, stavebnictví a v některých dalších oborech.

Žákům vybraných oborů vzdělání je během jejich profesní přípravy, za splnění stanovených podmínek, poskytována finanční podpora z rozpočtu Zlínského kraje. Podpora je vyplácena jednou měsíčně a není vyplácena během hlavních prázdnin.

Finanční motivace vybraných oborů vzdělání:

- 1. ročník: 300 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 1 500 Kč
- 2. ročník: 400 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 2 500 Kč
- 3. ročník: 500 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 5 000 Kč

Od školního roku 2011 – 2012 došlo k úpravě pravidel pro vyplácení finančního příspěvku. Kromě nulové neomluvené absence se klade důraz na chování a na dobrý prospěch převážně v odborném výcviku. To vše se příznivě projevuje na získaných znalostech a dovednostech žáků. Podrobnosti o vyplácení finančního příspěvku jsou každoročně zveřejněny na informačním a vzdělávacím portále Zlínského kraje www.zkola.cz.

Počet podporovaných oborů není neměnný, reaguje na aktuální požadavky trhu práce s ohledem na tradiční řemesla v regionu. V rámci Podpory řemesel je ve školním roce 2012 – 2013 nabízeno celkem 13 oborů, převážně ze skupiny strojírenství a stavebnictví. Nejvíce žáků je v současné době zastoupeno v oborech Instalatér, Obráběč kovů a Strojní mechanik a toto pořadí se víceméně nemění.

Ve školním roce 2012 – 2013 jsou do tohoto systému zařazeny obory poskytující střední vzdělání s výučním listem následujících skupin oborů:

Skupina 23 - Strojírenství a strojírenská výroba

23-51-H/01	Strojní mechanik
23-52-H/01	Nástrojař
23-55-H/02	Karosář
23-56-H/01	Obráběč kovů

Skupina 36 - Stavebnictví, geodézie a kartografie

36-59-H/01	Podlahář
36-64-H/01	Tesař
36-67-H/01	Zedník
36-52-H/01	Instalatér
23-55-H/01	Klempíř
36-57-H/01	Malíř a lakýrník

Skupina 28 - Technická chemie a chemie silikátů

28-58-H/01 Sklář - výrobce a zušlechťovatel skla

Skupina 29 - Potravinářství a potravinářská chemie

29-56-H/01 Řezník - uzenář

Skupina 32 - Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů

32-54-H/01 Výrobce obuvi

Vzhledem k úspěšnosti projektu byly do systému podpory od školního roku 2009 – 2010 zapojeny také soukromé střední školy. Ve školním roce 2012 – 2013 se jedná již o 4 soukromé subjekty. Do tohoto projektu bylo ve ZK ve školním roce 2011 – 2012 začleněno 1 372 žáků a ve školním roce 2012 – 2013 to bylo 1 327 žáků (včetně soukromých škol).

Od roku 2007 do konce roku 2012 bylo na podporu řemesel z rozpočtu Zlínského kraje vyplaceno celkem 17 645 600 Kč (včetně soukromých škol) s tím, že pro rok 2013 byla stanovena částka 4 200 000 Kč.

OSTATNÍ FORMY STŘEDNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Formy středního vzdělávání v jiné než denní formě jsou označovány jako ostatní formy vzdělávání (OFV). Jsou určeny zejména pro uchazeče o studium, kteří studují při zaměstnání a potřebují získat potřebnou kvalifikaci pro výkon svého povolání nebo získat doklad o kvalifikaci potřebné k založení živnosti. Dosažením vyššího vzdělání mají absolventi také větší možnosti uplatnění na trhu práce. Střední školy při zabezpečení výuky OFV využívají personálního a materiálně technického vybavení svých škol. Ve Zlínském kraji se vzdělávali žáci ve všech ostatních formách vzdělávání, tzn. dálkové, večerní, distanční i kombinované.

Tabulka 14 - Počet žáků celkem v ostatních formách vzdělávání ve školním roce 2012 - 2013

Stupeň vzdělání	Dálkové	Večerní	Distanční	Kombinované	Celkem
SV s maturitou - obory M	52	61	98	26	237
SV s maturitou - obory L (včetně NS)	689	38	0	0	727
SV s výučním listem - obory H	47	0	0	25	72
Celkem	788	99	98	51	1 036

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Od školního roku 2012 – 2013 nejsou zahrnuty 2 školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Srovnáme-li počet žáků studujících v ostatních formách středního vzdělávání s minulým školním rokem, klesl celkový počet studujících o 255 žáků, tj. 20% (minule pokles o 383 žáků, tj. 23%). Při srovnání podle jednotlivých skupin můžeme sledovat zpomalování poklesu počtu žáků ve skupině oborů M. V letošním školním roce došlo k poklesu pouze o 21 žáků, tj. 8% (minule pokles o 88 žáků, tj. 25%). Situace se oproti loňskému školnímu roku nezměnila ve skupině oborů L, kdy opět došlo k poklesu žáků o 24%, tj. 228 žáků (minule pokles rovněž o 24%, tj. 294 žáků). Naopak ve skupině oborů H byl pokles vyšší než v předcházejícím školním roce a to o 6 žáků, tj. 8% (minule pokles jen o 1 žáka).

Porovnáme-li počty žáků z hlediska forem vzdělávání, největší pokles nastal u dálkové formy o 245 žáků, tj. 24% (minule pokles o 201 žáků, tj. 16%). K nižšímu poklesu než v předcházejícím školním roce došlo v distanční formě vzdělávání. Letos je pokles o 34 žáků, tj. 26% (minule pokles o 84 žáků, tj. 39%). Naopak ve večerní a kombinované formě vzdělávání došlo v porovnání s přecházejícím školním rokem k nárůstům. U večerní formy došlo k nárůstu o 18 žáků, tj. 22 % (minule pokles o 93 žáků, tj. 53%) a v kombinované formě sledujeme navýšení o 6 žáků, tj. 13% (minule byl meziroční rozdíl jen nepatrný).

NÁSTAVBOVÉ STUDIUM

Střední školy mohou organizovat nástavbové studium pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s výučním listem v délce 3 let denní formy vzdělávání. Vzdělávání se uskutečňuje podle upraveného rámcového vzdělávacího programu pro příslušný obor vzdělání. Vzdělávání v nástavbovém studiu trvá dva roky v denní formě vzdělávání. V ostatních formách vzdělávání (dálková, večerní) je nejvýše o 1 rok delší.

V Dlouhodobém záměru Zlínského kraje (2012) je nově nastavena předpokládaná hranice podílu žáků nástavbového studia přijímaných do prvního ročníků denní formy vzdělávání z počtu absolventů oborů středního vzdělání s výučním listem. V tomto dlouhodobém záměru se procentuální hranice snížila z předpokládaných 27% na 20%. V předešlém školním roce, kdy byla hranice nastavena na výše zmiňovaných 27% (DZ ZK 2008), byla tato úroveň překročena a činila 32%. V letošním školním roce došlo k výraznému poklesu procentuální úrovně na 24%.

Celkový počet všech žáků studujících nástavbové studium je 1 437 (všechny formy vzdělávání). Největší převahu má skupina oborů 64 – Podnikání v oborech odvětví, v níž se vzdělává 1 126 žáků (ve všech formách).

Tabulka 15 - Počty žáků nástavbového studia podle forem vzdělávání, zřizovatele a okresů ve školním roce 2012 - 2013

Zřizovatel / Okres	Denní	Dálková	Večerní	Distanční	Celkem
Zlínský kraj	618	261	0	0	879
Soukromý zřizovatel	174	346	38	0	558
Celkem	792	607	38	0	1 437
Kroměříž	124	125	0	0	249
Uherské Hradiště	203	141	38	0	382
Vsetín	202	137	0	0	339
Zlín	263	204	0	0	467

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku. Od školního roku 2012 – 2013 nejsou zahrnuty 2 školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Situace se oproti loňskému školnímu roku nezměnila z hlediska přetrvávajícího poklesu počtu žáků nástavbového studia (všechny formy vzdělávání), kdy opět došlo k poklesu žáků o 23%, tj. 427 žáků (minule pokles rovněž o 23%, tj. 562 žáků). Tuto situaci lze přisoudit nejen nepříznivému demografickému vývoji, ale také zavedení státních maturitních zkoušek. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán v dálkové formě o 223 žáků, tj. 27% (minule o 234, tj. 22%), v denní formě vzdělávání činí pokles o 210 žáků, tj. 21% (minule pokles o 257 žáků, tj. 20%). Pokles počtu žáků v denní formě vzdělávání je ve školách zřizovaných Zlínským krajem -188 žáků, tj. 23%, zatímco v soukromých školách je meziroční rozdíl -22 žáků, tj. 11%. Oproti loňskému roku se situace změnila ve večerní

formě, kde byl loni úbytek 71 žáků, tj. 69%, zatímco letos došlo k nárůstu počtu žáků o 6, tj. 19%. Příčinou této výrazné změny je pravděpodobně skutečnost, že večerní forma vzdělávání není otevírána pravidelně každý rok, ale v určitých víceletých cyklech. Stejně jako v předešlém školním roce se v distanční formě nevzdělávali žádní žáci.

Z pohledu zřizovatele byl u nástavbového studia ve školách zřizovaných Zlínským krajem ve všech formách vzdělávání pokles o 268 žáků, tj. 23% (minule pokles o 311 žáků, tj. 21%). U škol zřizovaných soukromým subjektem byl pokles o 159 žáků, tj. 22% (minule pokles o 251 žáků, tj. 26%). Nástavbové studium ve večerní formě vzdělávání se uskutečňuje pouze v jedné škole zřizované soukromým zřizovatelem.

Při porovnání z hlediska geografického rozmístění bylo nástavbové studium stejně jako minule nejčetnější v okrese Zlín a nejméně žáků se v rámci nástavbového studia vzdělávalo v okrese Kroměříž.

2.3.3. Příjímání řízení

Ve školním roce 2012 – 2013 probíhalo přijímací řízení pro následující školní rok v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Uchazeč může v prvním kole přijímacího řízení do denní formy vzdělávání podat celkem dvě přihlášky ke studiu na střední škole. Přihlášku ke vzdělávání podává zákonný zástupce nezletilého uchazeče, příp. zletilý uchazeč přímo řediteli střední školy. Ředitel střední školy zveřejní náležitosti přijímacího řízení do 31. ledna příslušného roku (u oborů s talentovou zkouškou do 30. října).

Ve Zlínském kraji je součástí přijímacího řízení do všech maturitních oborů denní formy vzdělávání včetně víceletých gymnázií přijímací zkouška tvořená testy SCIO (ČJ + M + Obecné studijní předpoklady). SCIO testy se netýkají uměleckých oborů (talentové zkoušky), sportovního gymnázia (talentové zkoušky), nástavbového studia a zkráceného studia.

K potvrzení úmyslu uchazeče stát se žákem střední školy, do níž byl přijat, slouží zápisový lístek. Zápisový lístek se vztahuje pouze na uchazeče o denní formu studia. Každý uchazeč o vzdělávání ve střední škole, který se účastní přijímacího řízení pro následující školní rok, obdrží jen jeden zápisový lístek. Zápisový lístek lze uplatnit jen jednou, nelze ho vzít zpět. To neplatí v případě, že uchazeč chce uplatnit zápisový lístek na škole, kde byl přijat na základě odvolání. Nepotvrdí-li uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče odevzdáním zápisového lístku svůj úmysl vzdělávat se ve střední škole, vzdává se tímto práva být přijat za žáka dané střední školy a na jeho místo lze přijmout jiného uchazeče.

Tabulka 16 - Porovnání výsledků 1. kola přijímacího řízení pro školní roky 2011 - 2012 a 2012 - 2013, denní forma vzdělávání, všichni zřizovatelé (bez nástavbového studia)

Obory vzdělání	Obory Gymnázia			Gymnázia celkem	Ostatní obory s MZ	Obory s MZ celkem	Obory s VL + obory SV	Konzervatoř	Obory SŠ celkem
	4 letá	6 letá	8 letá						
Přihlášeno pro rok									
2012 – 2013	1 908	108	791	2 807	4 865	7 672	2 851	54	10 577
2013 – 2014	1 932	121	746	2 799	4 770	7 569	2 543	67	10 179
Rozdíl	+24	+13	-45	-8	-95	-103	-308	+13	-398
Přijato v 1. kole PŘ									
2012 – 2013	1 333	71	399	1 803	3 770	5 573	2 619	37	8 229
2013 – 2014	1 383	77	412	1 872	3 815	5 687	2 398	42	8 127
Rozdíl	+50	+6	+13	+69	+45	+114	-221	+5	-102
Odevzdaných ZL									
2013 – 2014	955	66	352	1 373	2 471	3 844	1 347	34	5 225
Rozdíl odevzdáno – přijato ZL	-428	-11	-60	-499	-1 344	-1 843	-1 051	-8	-2 902

Zdroj: statistika MŠMT k 31. 5. příslušného školního roku.

Přijímací řízení na gymnázia – bez víceletých gymnázií

U počtu přihlášených uchazečů do 1. kola přijímacího řízení jsme zaznamenali oproti minulému školnímu roku nárůst o 24 žáků. V minulém školním roce byl naopak meziroční pokles o 517 žáků. Vysoký pokles počtu podaných přihlášek v minulém školním roce můžeme přisoudit především faktu, že byl snížen počet možných podaných přihlášek ze tří na dvě. Za zmínku stojí také srovnání počtu přijatých (1 383 žáků) a počtu odevzdaných zápisových lístků (955 zápisových lístků), kde výsledky ukazují na pravděpodobnost, že část uchazečů byla současně přijata na dvě zvolené školy a zápisový lístek pak uchazeči odevzdali na jinou střední školu. Počet odevzdaných zápisových lístků je proto výrazně nižší než počet přijatých žáků v prvním kole.

Přijímací řízení – víceletá gymnázia

Zajímavé je porovnání počtu přihlášených (celkem 867 žáků), počtu přijatých uchazečů (489 žáků) a počtu žáků, kteří skutečně nastoupí a odevzdají zápisový lístek (celkem 418 žáků). Z výše uvedeného je zřejmé, že téměř polovina uchazečů, kteří si podali přihlášku ke studiu, neuspěje u přijímacího řízení nebo se k přijímací zkoušce nedostaví. 85% přijatých uchazečů skutečně ke studiu nastoupí.

Další maturitní studium, denní forma studia – bez nástavbového studia

Počet odevzdaných přihlášek ve srovnání s předcházejícím školním rokem je jen o 95 přihlášek nižší. V předcházejícím školním roce byl meziroční úbytek -2 255. Loňský vysoký meziroční úbytek odevzdaných přihlášek můžeme přisoudit zejména možnosti podat si v prvním kole přijímacího řízení jen dvě přihlášky, zatímco v předchozím školním roce se počty přihlášek porovnávaly se školním rokem, kdy si uchazeči ke studiu podávali přihlášky tři. V letošním školním roce, kdy je již praxe podávání pouze dvou přihlášek zavedena, nedochází k tak výraznému meziročnímu rozdílu.

Obory ukončené výučním listem – skupina H, E + obory středního vzdělávání – skupina C

Tyto skupiny oborů odborného vzdělávání jsou zaměřeny na oblast řemesel a služeb. Studium je jednoleté, dvouleté nebo tříleté a u skupin oborů H a E ukončené výučním listem. Meziroční srovnání v počtu podaných přihlášek do těchto skupin oborů činí -308 přihlášek. V letošním školním roce bylo podáno 2 543 přihlášek a bylo celkem přijato v 1. kole přijímacího řízení 2 398 žáků. Zápisové lístky odevzdalo jen 1 347 žáků. Z toho vyplývá, že zápisový lístek neodevzdalo celkem 1 051 žáků, kteří pravděpodobně využili možnost podat více přihlášek ke studiu ve středních školách a byli přijati na některý z maturitních oborů.

2.4. Vyšší odborné vzdělávání VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY

Součástí vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji jsou vyšší odborné školy. Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Úspěšným ukončením příslušného akreditovaného vzdělávacího programu se dosáhne stupně vyššího odborného vzdělání. Ke vzdělávání ve vyšší odborné škole lze přijmout uchazeče, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou a splnili podmínky pro přijetí. Ve školním roce 2012 – 2013 v kraji působilo 12 VOŠ, z toho je 7 škol zřizovaných krajem, 4 soukromým zřizovatelem a 1 zřizovaná státem, která není do sledovaných statistik započítána.

Ve školním roce 2012 – 2013 studovalo ve VOŠ celkem 1 108 studentů, což ve srovnání s minulým školním rokem činí úbytek 128 studentů. Úbytek žáků je způsoben faktem, že pro letošní rok není do statistik započítána jedna vyšší odborná škola zřizovaná státem, ve které se vzdělávalo celkem 172 studentů. Pokud bychom školu i nadále započítávali, byl by celkový počet studentů VOŠ ve Zlínském kraji 1 280. Fakticky tedy došlo k nárůstu počtu studentů o 44.

Vzdělávací nabídka zahrnuje celkem 24 oborů. V následující tabulce je přehled zastoupení studentů v jednotlivých skupinách oborů.

Tabulka 17 - Přehled studentů jednotlivých skupin oborů, školy všech zřizovatelů, školní rok 2012 - 2013

Název skupiny oborů	počet studentů
53 Zdravotnictví	313
63 Ekonomika a administrativa	190
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	187
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	179
26 Elektrotechnika, telekomunikační a VT	76
29 Potravinářství a potravinářská chemie	72
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	46
82 Umění a užité umění	45

Zdroj: statistika MŠMT k 30. 9. příslušného školního roku.

Ve školním roce 2012 – 2013 se nejvíce studentů vzdělávalo ve skupině oborů 53 – Zdravotnictví (313 studentů), v minulém školním roce to byla skupina 68 – Právo, právní a veřejnosprávní činnost (302 studentů).

studentů). Tuto změnu můžeme přisoudit již výše popsané skutečnosti, že od školního roku 2012 – 2013 není do statistického zjišťování zahrnuta jedna vyšší odborná škola zřizovaná státem. Tato škola vyučuje své studenty právě ve skupině oborů 68, v níž vzdělává 172 studentů. Nejméně studentů bylo vzděláváno ve skupině oborů 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus (46 studentů) a 82 – Umění a užité umění (45 studentů). Ke studiu na VOŠ do 1. ročníku nastoupilo celkem 509 studentů, což je téměř stejné jako v minulém roce. Souhrnný přehled kvantitativních údajů vyššího odborného vzdělání je uveden v Příloze.

2.5. Konzervatoře

Ve školním roce 2012 – 2013 působila ve Zlínském kraji jedna konzervatoř, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. V tomto druhu školy je zajišťováno vzdělávání v šestiletých oborech vzdělání Hudba a Zpěv, ve kterých jsou rozvíjeny znalosti, dovednosti a schopnosti žáků získané v základním a základním uměleckém vzdělávání, a tím je poskytováno všeobecné vzdělání a příprava žáků pro výkon uměleckých činností nebo umělecko-pedagogických činností v jednotlivých oborech.

Ve Zlínském kraji se v uvedených oborech vzdělání ve sledovaném období v konzervatoři vzdělávalo celkem 168 žáků, do prvních ročníků obou oborů bylo přijato 28 žáků. Ve vývoji vyučovaných uměleckých oborů došlo k mírnému úbytku jak v celkovém počtu žáků (-7 žáků), tak v počtu nově přijatých (-4 žáci). Počet absolventů byl v porovnání s předcházejícím obdobím o 3 nižší.

2.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

2.6.1. Speciální mateřské školy

Počet speciálních mateřských škol se oproti loňskému školnímu roku nezměnil. Z osmi mateřských škol samostatně zřízených pro děti se zdravotním postižením ve Zlínském kraji bylo sedm zřízených krajem a jedna soukromá. Speciální mateřské školy, včetně MŠ zřízených při zdravotnických zařízeních navštěvovalo ve školním roce 2012 – 2013 dohromady 118 dětí. Tento počet přibližně odpovídá minulému školnímu roku, což svědčí o stabilizaci potřeby speciálního vzdělávání dětí předškolního věku ve Zlínském kraji.

2.6.2. Speciální základní školy

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří nejsou zařazeni do speciálních tříd běžných základních škol ani individuálně integrováni, plní povinnou školní docházku na základních školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. Oproti minulému školnímu roku došlo ke snížení počtu žáků ve všech typech speciálních škol způsobenému především stále častější integrací žáků s lehkým mentálním postižením do běžných základních škol a částečně také demografickým poklesem počtu žáků (viz tabulka 18).

Tabulka 18 - Počet zřízených speciálních škol a žáků ve školním roce 2012 - 2013

	Typ školy/školského zařízení	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
Počet škol	ZŠ praktická	4	4	6	6	20
	ZŠ speciální	3	3	0	5	11
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	2	1	2	1	6
Počet žáků	Základní škola 79-01-C/01	147	117	224	163	651
	Základní škola speciální 79-01-B/01	99	89	98	133	419
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	46	8	13	79	146

2.6.3. Speciální střední školy

Mezi speciální střední školy patří odborná učiliště, která poskytují odbornou přípravu v oborech středního vzdělání s výučním listem, praktické školy připravující žáky pro výkon jednoduchých činností a speciální školy pro smyslově postižené poskytující vzdělávání smyslově postiženým žákům, kteří se nemohou vzdělávat společně se žáky ostatních středních škol. Ve středních školách při výchovných ústavech jsou vzděláváni žáci, kterým byla soudem nařízena ústavní nebo ochranná výchova.

Ve školním roce 2012 – 2013 se ve Zlínském kraji vzdělávali žáci se speciálními vzdělávacími potřebami ve speciálních středních školách a středních školách (většinou více škol tvoří jeden právní subjekt).

V odpovídajících oborech vzdělání se celkem vzdělávalo 689 žáků. Ve srovnání s předešlým školním rokem dochází k poklesu o 54 žáků (minulý školní rok byl nárůst o 27 žáků). Z celkového počtu žáků se ve skupině oborů E vzdělávalo 620 žáků (minulý školní rok 685 žáků), ve skupině oborů C 69 žáků (minulý školní rok 58 žáků).

2.6.4. Integrace

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami formou skupinové nebo individuální integrace se ve Zlínském kraji stalo běžnou záležitostí všech typů škol.

Péče o žáky se zdravotním postižením v mateřských školách

Ve Zlínském kraji bylo skupinově integrováno ve 32 speciálních třídách celkem 427 postižených dětí. Ve srovnání s minulým školním rokem se jedná o nárůst o jednu speciální třídu; počet dětí se zvýšil celkem o 38. Individuálně integrováno v běžných třídách ve školním roce 2012 – 2013 bylo celkem 140 dětí s různými typy postižení. Jejich počty dle jednotlivých typů postižení ukazuje tabulka 19.

Tabulka 19 - Počet individuálně integrovaných dětí v MŠ a ZŠ ve školním roce 2012 - 2013

Typ postižení	Vývojové poruchy	Mentálně	Sluchově	Zrakově	Vady řeči	Tělesně	Kombinace vad	Autismus	Celkem
MŠ	12	23	4	4	63	9	8	17	140
ZŠ	1430	60	36	28	98	75	40	63	1968

Péče o žáky se zdravotním postižením v základních školách

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných ZŠ je již obvyklou záležitostí ve většině škol. Průběžně probíhá vzdělávání pedagogů v této problematice. Integrace žáků do škol běžného vzdělávacího proudu se uskutečňuje ve dvou formách, skupinovou nebo individuální integrací. Ve školním roce 2012 – 2013 bylo ve Zlínském kraji v osmi základních školách zřízeno celkem 20 speciálních tříd, ve kterých se vzdělávalo celkem 199 žáků. Do běžných tříd ZŠ bylo individuální integrací zařazeno celkem 1968 žáků. Počty integrovaných žáků podle typu postižení ukazuje tabulka 19.

Žáci se zdravotním postižením v běžných typech středních škol

Ve Zlínském kraji se v oblasti středního vzdělávání v běžných typech středních škol setkáváme také s individuální integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zde se zvláště dobře uplatňují zejména žáci s tělesným a smyslovým postižením. Ve školním roce 2012 – 2013 bylo ve Zlínském kraji na středních školách integrováno celkem 284 žáků s různými typy postižení. Výrazně se opět navýšil počet žáků středních škol s vývojovými poruchami učení.

Vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných

Ve školním roce 2012 – 2013 se dále rozvíjí vzdělávání mimořádně nadaných stejně jako v předchozím školním roce. Zvyšuje se povědomost rodičů i učitelů o možnostech individuálního přístupu ke vzdělávání těchto dětí a žáků a zvyšuje se proto počet žádostí o vyšetření k zjištění mimořádného nadání v pedagogicko-psychologických poradnách. V MŠ bylo vzděláváno 14 mimořádně nadaných dětí, na ZŠ celkem 68 a na gymnáziích 10 mimořádně nadaných žáků.

2.7. Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké školy poskytují základní umělecké vzdělávání, které má podobu dlouhodobého, systematického a komplexního studia. ZUV neposkytuje stupeň vzdělání, ale základy vzdělání ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Připravuje absolventy ke vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením, nemá tedy jen zájmový charakter.

Od září 2012 probíhá, po dvouletém přípravném období, výuka podle ŠVP, které jsou zpracovávány jednotlivými školami na základě RVP pro ZUV. Tento dokument byl vydán MŠMT ČR a nabyl účinnosti dnem 1. září 2010.

Ve školním roce 2012 – 2013 poskytovalo ZUV ve Zlínském kraji celkem 28 ZUŠ. V souvislosti se vznikem nové ZUŠ zřizované soukromým subjektem s účinností od 1. 9. 2012 bylo v kraji o 1 právnickou osobu vykonávající činnost ZUŠ více oproti předcházejícímu školnímu roku. Rozdělení ZUŠ dle zřizovatele je následující:

- 20 ZUŠ zřizovaných ZK;
- 3 ZUŠ zřizované obcemi (1 samostatný subjekt a 2 ZUŠ jako součást ZŠ);
- 5 ZUŠ zřizovaných soukromým subjektem.

Místa, kde se uskutečňuje ZUV, tvoří ve ZK hustou síť, a tak je umělecké vzdělávání dostupné ve všech regionech kraje. Počet míst zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení dosáhl ve školním roce 2012 – 2013 čísla 162, z toho 105 míst u ZUŠ zřizovaných Zlínským krajem, 12 míst u ZUŠ zřizovaných obcemi a 45 míst u ZUŠ zřizovaných soukromým subjektem. V daném školním roce byl nárůst míst poskytovaného vzdělání o 4,5%, a to především u škol zřizovaných soukromým subjektem. V tuto chvíli není potřeba nabídku ZUV rozšiřovat.

Ve školním roce 2012 – 2013 navštěvovalo ZUŠ ve ZK celkem 17 310 žáků, tzn. meziroční nárůst o cca 1%, který se v posledních letech opakovaně projevuje. Celková kapacita daného typu škol je tedy naplněna na 92,2 %.

Stejně jako v předchozích letech je nejnavštěvovanějším oborem hudební obor, přičemž z celkového počtu žáků se jedná o 63%. Dále je zájem věnován výtvarnému oboru s procentuálním zastoupením téměř 23%, tanečnímu oboru se věnuje 9% žáků ZUŠ a nejméně žáků je v literárně-dramatickém oboru – pouhé 4% žáků. Ve školním roce 2012 – 2013 se do základního uměleckého vzdělávání zapojilo i 26 dospělých zájemců (meziroční nárůst 30%), na které se však nevztahuje financování ze státního rozpočtu (s výjimkou dospělých žáků středních škol, konzervatoří, studentů vyšších odborných škol v denní formě vzdělávání). Ve sledovaném školním roce mělo základní umělecké vzdělávání 1 210 absolventů, což činí 7% z celkového počtu žáků s meziročním poklesem 4%.

Tabulka 20 - Kapacity a počty žáků základních uměleckých škol podle zřizovatelů ve školním roce 2012 - 2013

zřizovatel	kapacita	skutečný počet	naplněnost %
kraj	14 825	14 225	96,0
obec	840	820	97,6
soukromý subjekt	3 100	2 265	73,1
celkem	18 765	17 310	92,2

2.8. Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání zabezpečují veřejné i soukromé jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky zapsané v rejstříku škol a školských zařízení, ale i řada soukromých subjektů v rejstříku nezapsaných, o kterých nejsou k dispozici statistické údaje.

Jazykové vzdělávání podle školského zákona nabízelo ve ZK, stejně jako v předcházejícím roce, 7 jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky, z toho 5 škol (Zlín, Uherský Brod, Vsetín, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště) je zřizováno ZK a 2 školy (Kunovice, Rožnov pod Radhoštěm) jsou zřizovány soukromým subjektem.

Jazykové školy zajišťují studium cizích jazyků na všech úrovních znalostí v různě zaměřených kurzech následujícího typu – základní, střední, přípravný, konverzační a speciální. Ve školním roce 2012 – 2013 probíhala výuka v rámci 68 kurzů, což je o 7 kurzů více než ve školním roce 2011 – 2012. Kurzy navštěvovalo celkem 497 posluchači, tzn. meziroční nárůst o 4%. Klesající tendence v počtu zájemců o studium cizích jazyků v jazykových školách se dle očekávání z minulého roku nepotvrdila. Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky zajišťují přípravu ke státním jazykovým zkouškám a pořádání těchto státních jazykových zkoušek. Ve sledovaném školním roce úspěšně složilo základní státní jazykovou zkoušku 15 žáků, což je o 3 absolventy méně než v loňském roce.

Jazykové vzdělávání bylo organizováno i formou jednoletých kurzů cizích jazyků s denní výukou, které bylo realizováno 2 jazykovými školami s právem státní jazykové zkoušky a 4 soukromými subjekty, a to na základě zařazení do přílohy č. 1 vyhlášky č. 322/2005 Sb., o dalším studiu, popřípadě výuce, které se pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považují za studium na středních nebo vysokých školách. Jednoletých pomaturitních kurzů cizích jazyků s denní výukou absolvovalo celkem 223 posluchačů, což znamenalo pokles projeveného zájmu o 8% ve srovnání s předcházejícím rokem.

Na žádost MŠMT může být povolena výuka některých předmětů v cizím jazyce. Ve Zlínském kraji ve školním roce 2012 – 2013 využívaly tuto možnost čtyři střední školy. Celkový počet takto vzdělávaných žáků byl 293, což bylo o 158 více, než předcházejícím obdobím.

Ve školním roce 2012 – 2013 probíhala aktivně výuka některých předmětů v cizím jazyce v těchto středních školách:

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín

Ve sledovaném období škola vyučovala předměty Geografie v anglickém jazyce, Základy společenských věd v anglickém jazyce a Dějepis ve francouzském jazyce. Výuku vybraných předmětů v cizím jazyce navštěvovalo celkem 233 žáků, což představuje nárůst o 127 takto vzdělávaných žáků.

Gymnázium Kroměříž

Ve škole byl vyučován předmět Hudební výchova v anglickém jazyce, ve kterém se ve sledovaném období vzdělávalo 10 žáků.

Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město

Od roku 2011 je škola součástí mezinárodní sítě škol Certilingua a zároveň je také pilotní školou pro Českou republiku. Aby byly splněny všechny náležitosti této sítě, musí být mimo jiné prováděno částečné dvojjazyčné vyučování alespoň v jednom vyučovacím předmětu. V rámci předmětu Seminář z geografie v anglickém jazyce bylo ve sledovaném období vzděláváno 25 žáků.

Střední škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o.

Ve škole bylo vyučováno 25 žáků v předmětu Technika obsluhy a prodeje v anglickém jazyce.

2.9. Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání zprostředkovává účastníkům naplnění volného času zájmovou činností, která je zaměřena na různé oblasti. Zájmové vzdělávání poskytují následující školská zařízení zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení:

- středisko volného času (SVČ)
- školní klub (ŠK)
- školní družina (ŠD)

Střediska volného času

SVČ nabízí různorodé aktivity pro smysluplné využití volného času, a to širokou nabídkou činností pod vedením profesionálního týmu pedagogů. Významně přispívají tato zařízení k ochraně před šířením sociálně patologických jevů a rizikového chování mezi dětmi a mládeží, kterým umožňují smysluplně využít volný čas. Nezastupitelnou roli mají při objevování, podchycování a rozvíjení nadání a talentu dětí a mládeže. Činnosti jsou poskytovány formou pravidelné nebo příležitostné činnosti, táborové činnosti a další činnosti spojené s pobytem, osvětové a informační činnosti, spontánní a individuální činnosti.

Ve Zlínském kraji působilo ve školním roce 2012 – 2013 (stejně jako v loňském roce) celkem 22 SVČ, z toho 21 středisek zřizují obce jako samostatné příspěvkové organizace a 1 středisko zřizuje církev jako součást jiné právnické osoby, která mimo jiné vykonává i činnost střední školy. Nabídka činností byla zastoupena ve všech regionech Zlínského kraje a je dostačující.

Činnost SVČ je určena všem věkovým kategoriím – dětem, žákům, studentům i dalším osobám bez ohledu na jakékoliv podmínky. Ve SVČ se uskutečňuje především pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost (zájmové kroužky), na kterou jsou účastníci přijati na základě přihlášek. Pravidelnou činnost navštěvovalo celkem 18 940 účastníků v celkovém počtu zájmových útvarů 1 598. Oproti loňskému roku je zaznamenán pozvolný růst zájemců o pravidelnou činnost, a to s meziročním nárůstem 1,5%, stejně tak i počet zájmových útvarů vzrostl, a to o 66 útvarů. Největší počet účastníků stále zaznamenávají příležitostné činnosti, které ve sledovaném školním roce dosáhly počtu 326 595 účastníků, což je o 31 076 účastníků více než v loňském roce, s meziročním nárůstem 10,5%. Nabídka dalších činností středisek probíhá různými formami zájmového vzdělávání – táborové akce (7 899 účastníků), spontánní činnosti s nárůstem 60% zájemců (85 302 účastníků), individuální činnosti (818 účastníků). Značný pokles byl zaznamenán u osvětové a informační činnosti, a to o 70% ve srovnání s loňským rokem.

Činnost SVČ zabezpečovalo 908 pedagogických pracovníků, z nichž 87% bylo externích pracovníků, kteří vykonávají pedagogickou činnost na základě dohod.

Školní družiny

Školní družiny (dále ŠD) jsou určeny přednostně žákům 1. stupně základní školy, dětem přípravných tříd a přípravných stupňů základních škol speciálních. V případě potřeby je možno do ŠD přijmout i žáky 2. stupně základní školy, žáky nižšího stupně víceletého gymnázia a žáky odpovídajících ročníků osmiletého programu konzervatoře, kteří nebyli přijati do školního klubu.

Hlavním předmětem činnosti ŠD je rozvoj vědomostí a dovedností žáků v době mimo vyučování, posílení zájmu žáků o hodnotné využití volného času, nabídka odpočinkových činností i příprava žáků na vyučování. Významná je také jejich funkce pomoci zaměstnaným rodičům v péči o menší děti. V souladu se školským zákonem vytváří školní družiny své školní vzdělávací programy.

Současně se vzrůstajícím počtem žáků na prvním stupni základních škol a nabídkou kvalitního využití volného času žáků stoupá také počet zájemců o ŠD. S účinností od 1. 9. 2012 byly do rejstříku škol a školských zařízení zapsané 2 nové školní družiny. Jednalo se o ŠD v Horní Lidči zřízenou při Základní škole praktické, a o ŠD zřízenou v Základní škole a Mateřské škole Kladeruby, okres Vsetín.

Celkově tedy ve školním roce 2012 – 2013 bylo ve Zlínském kraji 254 školních družin s celkovým počtem 13 789 zapsaných účastníků. Ve srovnání s předešlým rokem je to o 531 účastníků více. Podíl žáků ve školních družinách ve vztahu k počtu žáků 1. stupně ZŠ tak ještě výrazněji přesáhl hranici 50% (51,5%).

Školní kluby

Také školní kluby (dále ŠK) jako školská zařízení pro zájmové vzdělávání nabízí svým účastníkům výchovnou, vzdělávací, zájmovou i tematickou rekreační činnost. Důležitou součástí, s ohledem na věk účastníků, jsou také činnosti příležitostné nebo spontánní. ŠK jsou určeny přednostně pro žáky 2. stupně základních škol a žáky odpovídajících ročníků víceletých gymnázií a konzervatoří. Přijati do ŠK mohou být i žáci 1. stupně ZŠ, kteří nebyli přijati do školní družiny.

Školní kluby stejně jako školní družiny tvoří svůj školní vzdělávací program, jehož prostřednictvím se snaží nabídnout účastníkům kvalitní a hodnotné využití volného času.

S ukončeným snižováním počtu žáků na druhém stupni základních škol přibýlo také žáků se zájmem o činnost ve školních klubech. K datu 1. 1. 2013 byl do rejstříku škol a školských zařízení zapsaný nový školní klub u Základní školy a Mateřské školy speciální v Uherském Hradišti. Celkový počet školních klubů tak činil 73 s celkovým počtem 6 318 zapsaných účastníků (o 402 více než v roce předcházejícím).

2.10. Poradenské služby

Školská poradenská zařízení představují pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Dalšími poradenskými zařízeními jsou střediska výchovné péče pro děti a mládež.

Pedagogicko-psychologické poradny

Ve Zlínském kraji je v současné době zřízena jedna Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín, která se skládá ze sedmi odloučených pracovišť. Ve školním roce 2012 – 2013 prošlo péčí pedagogicko-psychologické poradny ve Zlínském kraji 6 846 klientů, největší podíl (4 321) opět tvoří žáci plnící povinnou školní docházku.

Speciálně pedagogická centra

Ve Zlínském kraji pracuje celkem šest speciálně pedagogických center (SPC), z toho jedno SPC se sídlem mimo Zlínský kraj (formou dvou odloučených pracovišť). SPC jsou vždy součástí speciálních škol, které jsou řízovány státem nebo Zlínským krajem.

SPC zabezpečují péči dětem a žákům s postižením smyslovým, tělesným, mentálním a s více vadami, provádí vyhledávání a speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku dětí se zdravotním postižením a vede jejich evidenci ve spádové oblasti. Pracovníci SPC pečují o zdravotně postižené žáky integrované do škol a děti s hlubokým mentálním postižením s jiným způsobem vzdělávání; zpracovávají podklady pro rozhodnutí o zařazení dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení.

Tabulka 21 - Přehled speciálně pedagogických center ve Zlínském kraji

Speciální škola se SPC	Zaměření SPC	Zřizovatel
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	pro zrakově postižené	Zlínský kraj
	pro mentálně postižené	
Základní škola praktická a Základní škola speciální Zlín	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
Základní škola a Mateřská škola speciální Kroměříž	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí	pro sluchově postižené	MŠMT ČR
Základní škola a Mateřská škola logopedická, Brno (odloučená pracoviště v Kroměříži a Uherském Hradišti)	pro žáky s vadami řeči	MŠMT ČR

Tabulka 22 - Počet klientů SPC zřizovaných Zlínským krajem ve školním roce 2012 - 2013

Klienti, jimž poskytlo SPC péči								
celkem	mentální	sluch	zrak	řeč	tělesné	více vad	autismus	ostatní
1664	573	0	77	2	196	385	251	5

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče (SVP) pro děti a mládež jsou součástí výchovných a diagnostických ústavů zřizovaných státem (MŠMT ČR), ve Zlínském kraji pracují jako odloučená pracoviště zařízení uvedených v tabulce. Pracují s dětmi a mládeží s negativními jevy chování, u kterých nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Tabulka 23 - Přehled středisek výchovné péče ve Zlínském kraji

Působíště SVP ve Zlínském kraji	Diagnostický nebo výchovný ústav, pod který dané SVP patří
Kelč	Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, Bohumín
Valašské Meziříčí	Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, Bohumín
Zlín	Dětský diagnostický ústav, SVP, základní škola a školní jídelna, Brno, Hlinky 140
Kroměříž	Dětský diagnostický ústav, SVP, základní škola a školní jídelna, Brno, Hlinky 140
Uherské Hradiště	Výchovný ústav, Střílky

2.11. Školská zařízení a školské služby

2.11.1. Výchovná zařízení

Na území Zlínského kraje působilo ve školním roce 2012 – 2013 celkem 15 výchovných zařízení. Z uvedeného celkového počtu je 12 dětských domovů zřizovaných Zlínským krajem, tři výchovné ústavy jsou zřizovány MŠMT. Svěřenci jsou do výchovných zařízení Zlínského kraje umístováni spádovými diagnostickými ústavů – DÚ Brno a Dětským DÚ Olomouc, Svatý Kopeček. Zlínský kraj nemá vlastní diagnostický ústav.

Dětské domovy

Dětské domovy jsou školská výchovná a vzdělávací zařízení pro děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od tří do 18 let. Zlínský kraj je zřizovatelem dvanácti dětských domovů rodinného typu, s celkovou lůžkovou kapacitou 294 lůžek, konkrétně viz Příloha, tabulka P 7.

Podmínky pro výchovu a vzdělávání a materiální vybavení dětských domovů plně odpovídají platným právním předpisům. Svěřenci jsou do dětských domovů umísťováni spádovými DÚ. Jejich počty v průběhu roku kolísají, neboť umísťování nových dětí probíhá průběžně po celý rok a současně na druhé straně jsou děti podmíněčně nebo trvale propouštěny nebo odcházejí do pěstounské péče. Ve školním roce 2012 – 2013 bylo v dětských domovech ve Zlínském kraji k 31. 10. 2012 registrováno 259 svěřenců, což představuje oproti předchozímu roku mírný nárůst.

Výchovné ústavy

Výchovné ústavy jsou určeny dětem nad 15 let se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Ve Zlínském kraji se nacházejí tři výchovné ústavy, které jsou zřizované MŠMT. Jedná se o Dětský domov se školou, základní školu a školní jídelnu, Bystřice pod Hostýnem, Výchovný ústav a středisko výchovné péče HELP, Střílky a Výchovný ústav, Chvalčov. Jejich celková kapacita je 80 lůžek. Vzhledem k typu zařízení je stanovená kapacita plně využívána a meziroční změny v počtech svěřenců jsou zanedbatelné.

2.11.2. Ubytovací zařízení

Ubytování zabezpečují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol domovy mládeže a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami internáty. Tato školská ubytovací zařízení jsou zpravidla zřizována jako součást školy. K 31. 10. 2012 vykazalo ve Zlínském kraji činnost celkem 29 ubytovacích zařízení, z toho 26 domovů mládeže a 3 internáty. Ve srovnání s minulým školním rokem došlo k úbytku dvou domovů mládeže, které byly sloučeny v rámci optimalizace středních škol. Celkový počet nabízených lůžek v ubytovacích zařízeních činil 4 510 lůžek. Ve sledovaném školním roce bylo k datu statistického zjišťování v domovech mládeže a internátech ubytováno celkem 2 791 žáků a studentů (minulý školní rok 2 986). Celkový počet ubytovaných klesl o 195 žáků a studentů. Klesající trend ubytovaných žáků a studentů v domovech mládeže a internátech je důsledkem snižujícího se počtu žáků ve středních školách, čímž klesá také míra využití kapacit ubytovacích zařízení.

2.11.3. Zařízení školního stravování

Zařízení školního stravování zabezpečují stravovací služby v rámci školního stravování dětem, žákům, studentům po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení. Vlastním zaměstnancům a důchodcům bývalým zaměstnancům zabezpečují závodní stravování. Volné výrobní kapacity zařízení školního stravování využívají k doplňkové činnosti, v rámci které zabezpečují stravování cizím strávníkům.

Ve Zlínském kraji bylo k 31. 10. 2012 provozováno celkem 534 zařízení školního stravování všech zřizovatelů. Meziročně se celkový počet zařízení nezměnil. Změnily se pouze počty jednotlivých typů školních jídelen. Hlavním důvodem byly změny prováděné v rejstříku škol a školských zařízení realizované na základě žádostí předložených zřizovateli. Počet samostatných školních jídelen se ve školním roce 2012 – 2013 nezměnil. Souhrnný přehled o rozdělení počtu stravovaných v jednotlivých

druzích nebo typech škol ve školním roce 2012 – 2013 k 31. 10. 2012 je uveden v Příloze, tabulka P 8. Údaje o počtech zařízení a přehled samostatných školních jídelen jsou v Příloze, tabulky P 9 a P 10.

V mateřských školách byl vykazován dlouholetý nárůst počtu dětí zapsaných k předškolnímu vzdělávání. V porovnání školního roku 2011 – 2012 a 2012 – 2013 počet zapsaných stravovaných dětí vzrostl celkem o 273. Počet stravovaných žáků a studentů meziročně klesl celkem o 413. Pokles je dopadem dlouholetého nepříznivého demografického vývoje počtu žáků na středních školách. Počet stravovaných dospělých v meziročním porovnání vzrostl celkem o 280. Hlavním důvodem nárůstu je zvýšený zájem o stravování z řad cizích strávníků, kteří se stravují v rámci doplňkové činnosti.

V mimořádných případech bylo školní stravování zajišťováno formou tzv. náhradního stravování. Jednalo se o smluvní zajištění stravovací služby u jiné osoby poskytující stravovací služby, která není zapsána do rejstříku škol a školských zařízení. Ve školním roce 2012 – 2013 bylo zapsáno celkem 1228 strávníků, což představuje oproti školnímu roku 2011 – 2012 mírný pokles celkem o 94 strávníků.

V průběhu školního roku 2012 – 2013 byly v některých provozech zařízení školního stravování dokončeny kompletní rekonstrukce. Dále byly dle finančních možností realizovány dílčí stavebně technické úpravy, modernizace a výměna technologického zařízení. Kompletní rekonstrukce včetně obnovy technologií školních jídelen zrealizovaly např. Základní škola Zlín, Mostní; Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod, místo poskytovaných služeb Větrná 1370; Základní škola Zlín, Okružní 4685, příspěvková organizace.

V průběhu školního roku 2012 – 2013 nebyly provedeny změny v legislativě, které by měly významný dopad na činnost zařízení školního stravování.

Kapacity zařízení školního stravování byly využívány k mimořádným akcím. Například účastníkům Her VI. letní Olympiády dětí a mládeže České republiky 2013, které pořádal Zlínský kraj, zabezpečovaly celodenní stravování.

Ve školním roce 2012 – 2013 se o propagaci školního stravování zasloužilo šest školních jídelen ze Zlínského kraje, které se zúčastnily celorepublikové soutěže „O nejlepší školní oběd 2013“. Tématem ročníku byla příprava nejoblíbenějšího pokrmu z drůbežího masa s důrazem na zdravé stravování, kvalitu a energetickou vyváženost. Do celorepublikového finále, které se konalo v Praze, postoupila mezi deset nejlepších školní jídelna ze Základní školy Mánesova Otrokovice, příspěvková organizace. V internetové hlasovací soutěži laické veřejnosti získala první místo školní jídelna ze Základní školy Videčská, Rožnov pod Radhoštěm.

2.11.4. Vybraná účelová zařízení

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ve Zlínském kraji

Ve Zlínském kraji působí celkem tři Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jedno je zřízeno při Střední odborné škole Otrokovice, druhé při Krajské pedagogicko-psychologické poradně a třetí nově od 1. 3. 2013 při Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín. Spolu s pracovištěm Národního institutu dalšího vzdělávání ve Zlíně patří k nejdůležitějším subjektům, které se zaměřují na zvyšování profesních kompetencí pedagogických pracovníků.

Středisko služeb školám Zlínského kraje

Středisko služeb školám Zlínského kraje je součástí Střední odborné školy Otrokovice. Jeho činnost spočívá ve správě Informačního a vzdělávacího portálu školství Zlínského kraje www.zkola.cz, který slouží ke vzájemné komunikaci škol a školských zařízení a veřejnosti.

Střediska praktického vyučování

Střediska praktického vyučování ve Zlínském kraji jako školská účelová zařízení jsou zřizována soukromými subjekty a zajišťují odborný výcvik všem školám bez rozdílu zřizovatele. Ve Zlínském kraji provozují činnost dvě střediska praktického vyučování, ve kterých se vzdělávalo celkem 35 žáků v oborech obchodu a stavebnictví. Ve srovnání s předešlým školním rokem se počet středisek praktického vyučování, které v současné době poskytují vzdělávání, snížil o jedno SPV. Toto SPV pozastavilo činnost z důvodu nedostatku žáků. Počet žáků vzdělávaných ve střediscích praktického vyučování má stále klesající tendenci. Ve školním roce 2012 – 2013 celkový počet žáků klesl o 21.

Plavecké školy

Plavecká škola je účelové školské zařízení, jehož hlavním posláním je poskytování výuky plavání žáků prvního stupně základních škol v rámci povinné výuky tělesné výchovy, a to v souvislosti s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Výuka plavání se realizuje ve dvou po sobě následujících ročnících 1. stupně v rozsahu nejméně 20 vyučovacích hodin během jednoho ročníku.

Ve školním roce 2012 – 2013 absolvovalo plaveckou výuku celkem 12 234 žáků 1. stupně základních škol, oproti loňskému školnímu roku se jedná o mírný pokles cca o 1% v absolventech plavecké výuky. Plavecké školy organizují většinou bohatou doplňkovou činnost jako např. plavání těhotných, plavání pro kojence a batolata, předplavecká výuka dětí mateřských škol, plavání dospělých a další.

Ve školním roce 2012 – 2013 zajišťovaly plaveckou výuku následující organizace:

Plavecké školy zřizované Zlínským krajem a zapsané v rejstříku škol a školských zařízení:

- Plavecká škola Zlín
- Plavecká škola Uherské Hradiště

Subjekty zřizované obcemi a zapsané v rejstříku škol a školských zařízení:

- Plavecká škola Valašské Meziříčí
- Základní škola Brumov-Bylnice - Plavecký bazén

Jiné subjekty nezapsané v rejstříku škol a školských zařízení:

- Plavecká škola Holešov - Sport centrum Tomáš Svoboda Holešov;
- TJ Plavecké sporty Kroměříž - Plavecká škola;
- Plavecká škola TJ Rožnov pod Radhoštěm.

3. Pracovníci ve školství

Z následujících tabulek lze vyčíst vývoj pracovníků v jednotlivých typech škol a školských zařízeních, který je zejména v případě pedagogických pracovníků přímo závislý na vývoji výkonů.

Tabulka 24 - Počty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Základní umělecké školy	437	443	450	453
Střední odborná učiliště a učiliště	785	732	679	622
Gymnázia	550	549	541	523
Střední odborné školy	892	871	811	767
Střední školy se sportovním zaměřením	0	0	0	9
Vyšší odborné školy	44	46	49	43
Konzervatoře	43	43	43	42
Speciální mateřské školy	15	15	14	16
Speciální základní školy	349	340	324	306
Speciálně pedagogická centra	19	20	23	24
Speciální střední školy	110	105	107	102
Internáty speciálních ZŠ	15	14	14	12
Školní družiny	27	26	25	25
Domovy mládeže	127	121	116	106
Dětské domovy	113	112	108	108
Pedagogicko-psychologické poradny	36	43	41	40
Celkem	3 562	3 480	3 345	3 198

Tabulka 25 - Počty nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Základní umělecké školy	65	63	59	59
Střední odborná učiliště a učiliště	254	248	229	225
Gymnázia	125	114	110	112
Střední odborné školy	275	242	226	225
Vyšší odborné školy	17	15	16	14
Konzervatoře	6	6	7	6
Speciální mateřské školy	2	2	3	3
Speciální základní školy	68	64	62	60
Speciálně pedagogická centra	2	2	2	2
Speciální střední školy	26	25	25	21
Internáty speciálních ZŠ	21	19	12	11
Domovy mládeže	235	240	220	216
Dětské domovy	116	106	103	103
Pedagogicko-psychologické poradny	13	10	9	8
Školní jídelny	138	114	115	108
Celkem	1 363	1 270	1 198	1 173

Tabulka 26 - Počty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Mateřské školy	1 434	1 476	1 522	1 578
Základní školy	3 165	3 171	3 176	3 199
Školní družiny	357	364	372	380
Základní umělecké školy	19	21	21	21
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	104	109	106	108
Celkem	5 079	5 141	5 197	5 286

Tabulka 27 - Počty nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Mateřské školy	447	442	451	461
Základní školy	888	814	786	785
Školní družiny	1	0	0	0
Školní jídelny	1 211	1 171	1 163	1 172
Základní umělecké školy	3	3	3	3
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	37	34	35	33
Celkem	2 587	2 464	2 438	2 454

4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení ve Zlínském kraji nabízelo a realizovalo celkem 50 subjektů (z toho 18 škol a školských zařízení) registrovaných v databázi poskytovatelů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vedené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Mezi nejvýznamnější subjekty poskytující DVPP ve Zlínském kraji patří Národní institut pro další vzdělávání, krajské pracoviště Zlín, Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín (KPPP a ZDVPP) a Zařízení pro DVPP při Střední odborné škole Otrokovice. Krajské pracoviště Národního institutu pro další vzdělávání nabízelo ucelené cykly seminářů, přednášek či e-learningových programů týkající se vzdělávání školského managementu.

DVPP poskytované Střední odbornou školou Otrokovice

Ve školním roce 2012 – 2013 nabízela Střední odborná škola Otrokovice v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 30 akreditovaných vzdělávacích programů. Škola je také Regionálním vzdělávacím centrem Zlínského kraje programu Pil (Partners in Learning), kdy ve spolupráci se společností Microsoft poskytovala 4 typy školení v oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků v ICT. Součástí nabídky DVPP byl také vzdělávací program související s nově vznikajícím portálem školství Zlínského kraje.

Ve sledovaném období bylo proškoleno 250 pedagogických pracovníků, největší zájem byl o vzdělávací programy zaměřené na ICT.

DVPP poskytované Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou a Zařízením pro DVPP Zlín

Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro DVPP Zlín realizovala v průběhu školního roku 2012 – 2013 opakovaně celkem 8 různých vzdělávacích akcí:

- Studium pedagogiky – pro výkon činnosti vychovatele, pedagoga volného času a asistenta pedagoga
- Specifické vývojové poruchy učení – základní kurz
- Práce se sympatickými a nesympatickými žáky
- Sociálně psychologické hry na SŠ
- Klima školní třídy
- Třída je můj tým
- Prevence grafomotorických obtíží u dětí předškolního a školního věku
- Vedení obtížných rozhovorů

Vzdělávacích akcí se účastnilo celkem 234 pedagogů.

Globální grant OP VK, oblast podpory 1.3 – Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V lednu 2012 Zlínský kraj vyhlásil v rámci II. vlny Globálních grantů druhou výzvu předkladatelům grantových projektů k předkládání projektových žádostí o finanční podporu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a

školských zařízení ve Zlínském kraji. V rámci této výzvy byly podpořeny 2 projekty s celkovou finanční alokací 18 159 698 Kč.

5. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Další vzdělávání dospělých ve školách Zlínského kraje probíhalo ve dvou hlavních směrech – ostatní formy vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství a dále vzdělávací akce náležející do neformálního vzdělávání. Následující tabulka srovnává počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2006 – 2007 až 2012 – 2013 dle skupin oborů.

Tabulka 28 - Počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2006 - 2007 až 2012 - 2013

Skupina oborů	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
H	82	79	39	75	79	78	72
L + M (zakončeno maturitní zkouškou)	1 168	1 615	1 770	1 741	1 595	1 213	975
N	170	237	195	305	277	279	344

Ve druhém směru školy nabízely kurzy neformálního vzdělávání, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Odbor školství, mládeže a sportu provádí od roku 2007 šetření mezi středními odbornými školami a gymnázii s cílem zpracovat přehled nabízených kurzů dalšího vzdělávání. Šetření je prováděno na začátku daného školního roku tak, aby byla k dispozici aktuální nabídka kurzů dalšího vzdělávání na celý školní rok. Nabídka je následně zveřejňována prostřednictvím Informačního a vzdělávacího portálu školství Zlínského kraje.

Ve školním roce 2012 – 2013 nabízelo 32 středních a vyšších odborných škol celkem 263 kurzů dalšího vzdělávání pro dospělé. Dle údajů poskytnutých školami se kurzů účastnilo celkem 2 690 osob.

Podle obsahového zaměření nabídky kurzů dalšího vzdělávání poskytovaných školami ve Zlínském kraji je možno vytvořit přehled nejčastěji nabízených kurzů ve školním roce 2012 – 2013

Tabulka 29 - Počty nabízených kurzů dalšího vzdělávání v programech neformálního vzdělávání na školách ve školním roce 2012 - 2013 dle typu kurzu

zaměření kurzu	počet
BOZP a PO	1
Bankovníctví a finance	0
Cestovní ruch	0
Chemie a potravinářství	5
Gastronomie	24
IT a počítače	55
Jazykové kurzy	27
Kultura, umění a tvůrčí práce	5
Lidské zdroje a personalistika	0
Logistika a doprava	6
Management a soft skills	9
Marketing a obchod	4

Právo a legislativa	2
Sport, hobby, zdraví a krása	11
Technika, elektrotechnika	16
Stavebnictví	1
Strojírenství	32
Školství a vzdělávání	35
Účetnictví a daně	2
Zdravotnictví a sociální péče	23
Životní prostředí, zemědělství	5
Celkem	263

Střední odborné školy vytvářely a nabízely také vzdělávací programy vedoucí k získání dílčí nebo úplné kvalifikace podle zákona č. 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Dalším faktorem podporujícím školy v tvorbě a nabídce kurzů pro dospělé je Globální grant Zlínského kraje z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa 3, oblast podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání. Ve školním roce 2012 – 2013 byla vyhlášena 4. výzva předkladatelům grantových projektů k předkládání projektových žádostí o finanční podporu. Podpořeno bylo 24 vzdělávacích subjektů, z nichž 5 byly školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem. Na realizované projekty byla alokována částka 71 858 807,34 Kč.

6. Prevence rizikového chování, environmentální a multikulturní výchova

6.1. Prevence rizikového chování

V souladu s Krajským plánem primární prevence rizikového chování ve Zlínském kraji na léta 2012 – 2014 bylo zajištěno kontinuální působení v oblasti prevence na všechny věkové skupiny dětí ve školách. Zůstal zachován model řízení prevence a jeho stávající funkční systém. Od MŠMT ČR přes krajského školského koordinátora, metodiky prevence v Krajské pedagogicko-psychologické poradně a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín až po školní metodiky prevence. Ti jsou přímými realizátory preventivních aktivit v jednotlivých školách.

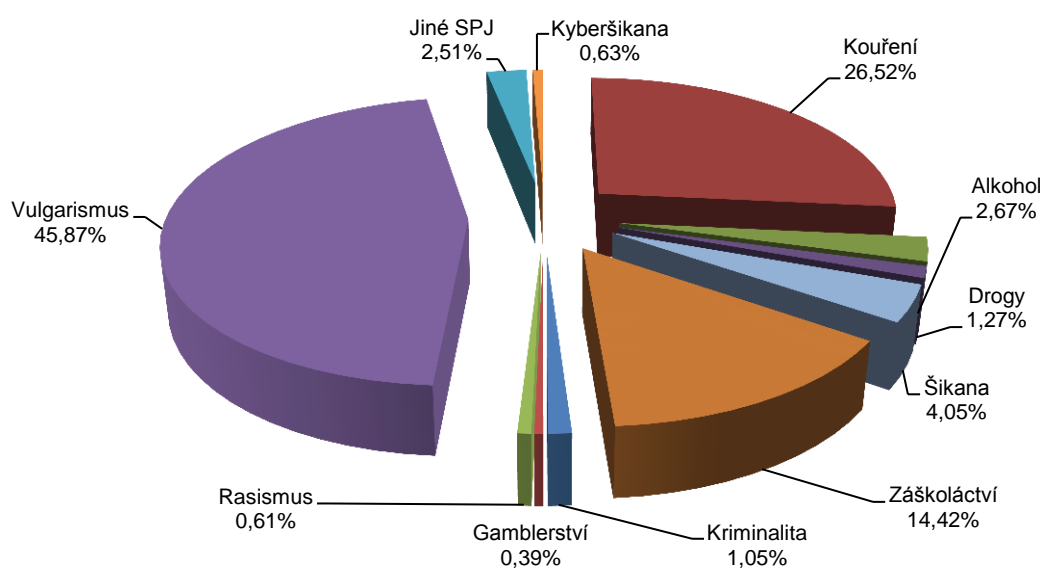
Do dotačního titulu MŠMT pro oblast rizikového chování bylo podáno celkem 22 projektů. Střední školy podaly pět projektů, nestátní neziskové organizace pět projektů a základní školy dvanáct projektů. Z tohoto počtu bylo podpořeno 9 projektů v celkové částce 1 644 500 Kč. V rámci celé republiky byly naše základní školy neúspěšnější v počtu podpořených projektů.

Zvyšující se kvalita Minimálních preventivních programů dokumentuje vysokou úroveň znalostí a erudice školních metodiků prevence, která je dána systematickým vzděláváním. Jeho součástí jsou i krajské konference. VI. konference v září 2012 byla zaměřena na neverbální komunikaci učitel – rodič – žák a profesi preventivní.

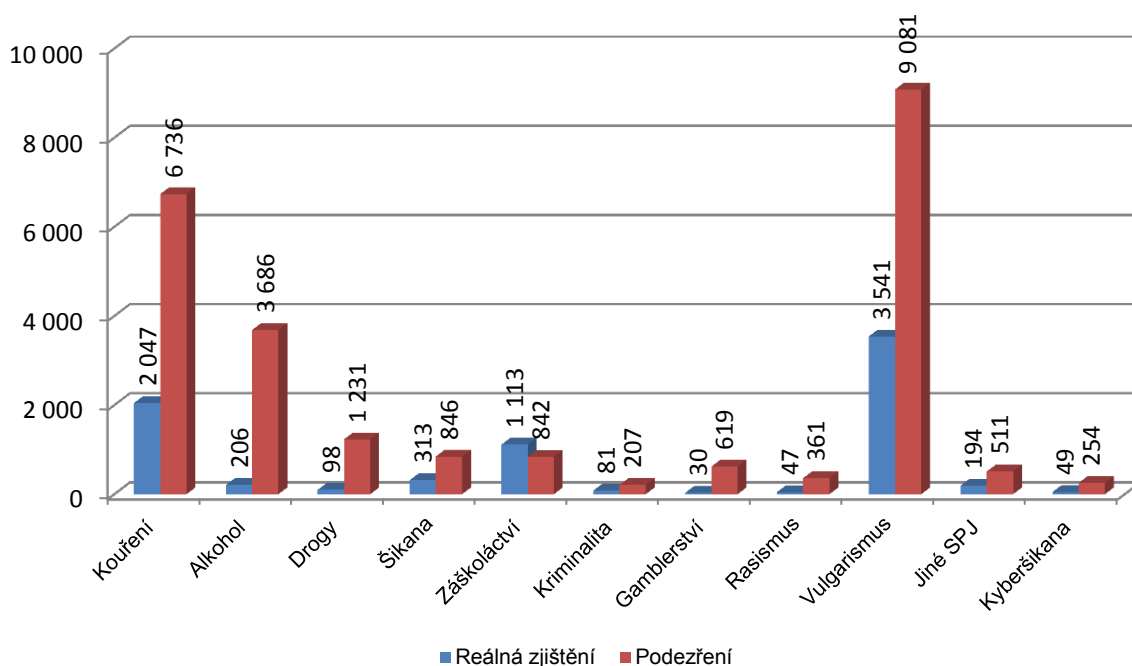
V roce 2012 bylo zasláno celkem 267 preventivních programů škol a školských zařízení. Z nich bylo v roce 2013 vybráno k ocenění 16 škol a udělena cena za mimořádný přínos k prevenci Vyšší odborné škole pedagogické a Střední pedagogické škole Kroměříž.

Rizikové chování stejně jako další oblasti života škol prochází vývojem. Snižuje se výskyt užívání omamných psychotropních látek, zvyšuje se záškoláctví, vulgární projevy a kouření. Šikana nemizí, jen získává nový rozměr na sociálních sítích, ve virtuálním prostředí a prostřednictvím nových komunikačních systémů.

Graf 1 - Podíl rizikového chování ve školním roce 2012 - 2013

Graf 2 - Reálná zjištění a podezření na rizikové chování ve školním 2012 - 2013

6.2. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

V květnu 2013 byl schválen Regionálním výborem Regionu Bílé Karpaty ke spolufinancování z Fondu mikroprojektů Programu cezhraničnej spolupráce SR – ČR další mezinárodní projekt s názvem Československá spolupráce škol a dalších organizací v ekologické výchově. Celkový rozpočet projektu činí 10 416 €, z toho spolufinancování z prostředků EU 8 853,60 €. Cílovou skupinou jsou pracovníci škol a školských zařízení a NNO v oblasti EVVO. Projekt bude realizován od listopadu 2013 do června 2014, aktivitami jsou zejména workshop a konference a bude vydána brožura příkladů dobré praxe.

V činnosti pokračovala Komise RZK pro EVVO. Projednávala mimo jiné např. přípravu a vyhodnocení koncepčních dokumentů kraje, podporu Zlínského kraje pro oblast ekologických aktivit v kraji nebo přípravu tradičních regionálních akcí v oblasti EVVO.

Zlínský kraj podpořil ve školním roce 2012 – 2013 sektor EVVO prostřednictvím Podprogramu pro rozvoj ekologických aktivit, údaje o podpoře jsou uvedeny v kapitole 7.1. Rozvojové programy, tabulky 30 a 31.

Významnými nositeli environmentálního vzdělávání jsou střediska ekologické výchovy, kterých v kraji působilo 17. Část z nich je sdružena ve střešní organizaci Líška – o. s. pro EVVO, která mimo jiné např. realizuje informační servis v pro nositele EVVO včetně pravidelné čtrnáctidenní e-mailové rozesílky.

Mezi stabilně probíhající aktivity patří realizace akcí celokrajského významu, jako byly např. Krajská konference o EVVO ve Zlínském kraji nebo Krajský veletrh programů a aktivit na podporu EVVO ve školách, školských zařízeních a NNO Zlínského kraje a Ekologická olympiáda středoškoláků.

6.3. Multikulturní výchova (CPIV, CPIC)

Centrum podpory inkluzivního vzdělávání (CPIV)

Ve školním roce 2012 – 2013 pokračoval národní projekt Centra podpory inkluzivního vzdělávání (CPIV), spolufinancovaný ESF a státním rozpočtem ČR, který je zaměřen na práci se školami při podpoře inkluzivního vzdělávání v běžných školách. Cílem projektu je podpora zavádění inkluzivních hodnot do procesu vzdělávání na základních školách v České republice. Centra podpory inkluzivního vzdělávání ve spolupráci s participujícími stranami ověřují a vytvářejí podmínky pro zajištění vzdělávání podle možností a schopností žáků. Dále nabízejí zapojeným školám průběžnou konzultační a poradenskou pomoc v oblasti psychologických a speciálně-pedagogických služeb, sociálního poradenství a prevence sociálně patologických jevů. Ve Zlínském kraji se ve školním roce 2012 – 2013 nově do projektu zapojily tyto školy: ZŠ a MŠ Karolinka, ZŠ a MŠ Prakšice, ZŠ Na Výsluní Uherský Brod, ZŠ Újezdec Uherský Brod, ZŠ Valašské Meziříčí Křižná, ZŠ Velké Karlovice a ZŠ a MŠ Vítonice. Rozhodnutím ministra školství, mládeže a tělovýchovy byl od 1. 1. 2013 projekt nově prodloužen do 31. 7. 2013.

Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC)

Přestože je Zlínský kraj stále krajem s nejnižším počtem cizinců v ČR, pracuje zde od roku 2009 Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC). Cílovou skupinou jsou cizinci z tzv. třetích zemí, kteří na území ČR pobývají v rámci dlouhodobého nebo trvalého pobytu. Nejpočetnějšími skupinami cizinců jsou Vietnamci, Mongolci a Ukrajinci. Většina těchto cizinců po přistěhování do ČR neovládá český jazyk a je bezradná v řadě situací.

CPIC nabízí těmto cizincům bezplatnou pomoc v mnoha oblastech:

Poradenská a informační činnost: poskytování základních informací zejména z oblastí náležitostí pro pobyt, sociální pomoci a dávek, zdravotní péče a zdravotního pojištění, bydlení, vzdělávání a školství atd.

Tlumočnické služby: zajištění tlumočnických služeb nejčastěji vietnamských, mongolských, ukrajinských a ruských tlumočnicků.

Kurzy českého jazyka: kurzy jsou organizovány jako základní nebo intenzivní a realizují se v různých místech kraje podle zájmu klientů.

Právní a sociální poradenství

Sociokulturní kurzy: poskytují cizincům znalosti a dovednosti nutné pro seznámení s podmínkami života v České republice, pomáhají jim orientovat se zejména v sociálním, zdravotním a vzdělávacím systému.

Kurzy základní počítačové gramotnosti

Provoz internetového pracoviště a knihovny: každé CPIC je vybaveno třemi počítači, přístupnými cizincům během otevíracích hodin. Součástí každého CPIC je i knihovna, kde je možno zapůjčit noviny a knihy v anglickém, francouzském, ruském, ukrajinském a vietnamském jazyce.

Při přípravě a realizaci svých aktivit spolupracuje CPIC s řadou institucí, např. s Krajským úřadem, ÚP Zlín, Magistrátem města Zlína, Službou cizinecké policie a dalšími.

V roce 2012 – 2013 byl ve spolupráci s KÚ ZK realizován sociokulturní kurz na téma Nostrifikace.

6.4. Vzdelávání cizinců

Počet vzdělávaných žáků – cizinců ve Zlínském kraji v základních a středních školách je dlouhodobě poměrně stabilní. Celkový počet žáků – cizinců v základních a středních školách byl ve sledovaném období 566 (v předešlém období 557). Ve srovnání s rokem předcházejícím došlo ve školním roce 2012 – 2013 jen k mírnému nárůstu počtu žáků – cizinců v základních školách, ve středních školách zůstává počet stejný.

V základních školách se mírně zvýšil počet cizinců, a to celkem o 9 žáků. Zvýšení je nejvíce patrné u žáků ze Slovenska (ze 118 na 134), u kterých je i nadále nejvyšší zastoupení žáků – cizinců. Současné lze také v základních školách zaznamenat úbytky žáků – cizinců z Mongolska (z 29 na 24) a Vietnamu (z 51 na 46). U ostatních států jsou rozdíly nepatrné. Ve středních školách zůstává celkový počet žáků – cizinců stejný (282). I ve středním vzdělávání je však patrné mírné zvýšení počtu žáků – cizinců ze Slovenska (ze 142 na 150). U ostatních států jsou meziroční rozdíly malé.

Žáci – cizinci často přicházejí do základních škol bez základní znalosti jazyka českého. Pomocí může být jednak jazykový kurz v rozsahu min. 70 hodin poskytovaný těmto žákům ze zákona bezplatně, jednak také průběžná práce se žáky – cizinci probíhající ve školách. Pro získání finančních prostředků na tyto aktivity využívají základní školy rozvojové programy vyhlášené MŠMT. Pro rok 2013 se do rozvojového programu „Bezplatná výuka českého jazyka přizpůsobená potřebám žáků – cizinců z třetích zemí“ zapojilo 5 škol Zlínského kraje, do rozvojového programu „Zajištění bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie“ se zapojily 3 základní školy.

V oblasti spolupráce KÚ ZK s Centrem pro integraci cizinců byl pro dospělé cizince uspořádán sociokulturní kurz na téma Nostrifikace. Jeho cílem bylo seznámit cizince s možnostmi a podmínkami nostrifikačního řízení.

Podrobnější údaje z oblasti vzdělávání cizinců jsou uvedeny v Příloze, tabulka P 11.

7. Rozvojové programy a mezinárodní spolupráce

Přehled rozvojových programů realizovaných v období školního roku 2012 – 2013 z rozpočtu ZK v gesci Odboru školství, mládeže a sportu.

7.1. Rozvojové programy

Ve školním roce 2012 – 2013 probíhala realizace dvou podprogramů v oblasti EVVO. Byl ukončen Podprogram PF04-12, úspěšně bylo realizováno 10 projektů od 10 příjemců.

Rovněž byl vyhlášen Podprogram PF04-13 s celkovou alokací 500 000 Kč. Podáno bylo celkem 31 projektů od 29 žadatelů s celkovým požadavkem podpory 1 515 000 Kč. Podpořeno bylo celkem 11 projektů, celková výše schválených dotací činila 500 000 Kč.

Tabulka 30 - Přehled poskytnuté veřejné podpory podle typu škol a školských zařízení v rámci podprogramu PF04-12

	Subjekty celkem	Z toho				
		mateřské školy	základní školy *)	střední školy	SVČ/DDM	NNO
Příjemci	10	0	0	2	1	7
Projekty	10	0	0	2	1	7
Poskytnutá podpora (Kč)	**)	0	0	105 000	14 000	**)

*) Včetně škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a škol vykonávajících činnost mateřské i základní školy

***) Jeden projekt realizovaný NNO byl sice úspěšně ukončen, není však dosud odsouhlasena konečná výše poskytnuté dotace.

Tabulka 31 - Přehled schválené veřejné podpory podle typu žadatele v rámci podprogramu PF04-13

	Subjekty celkem	Z toho				
		mateřské školy	základní školy *)	střední školy	SVČ/DDM	NNO
Příjemci	11	0	1	1	2	7
Projekty	11	0	1	1	2	7
Schválená podpora (Kč)	500 000	0	56 000	57 000	60 600	326 400

*) Včetně škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a škol vykonávajících činnost mateřské i základní školy

7.2. Mezinárodní spolupráce

Ve školním roce 2012 – 2013 školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem realizovaly řadu mezinárodních aktivit.

Co se týče možností mezinárodní spolupráce, nejvíce využívaný je Program celoživotního učení. Jedná se o program Evropské komise, který v České republice administruje Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (NAEP).

V rámci Programu celoživotního učení je nejvíce využívanou formou mezinárodní spolupráce partnerství se zahraničními školami ze zemí zapojených do Programu celoživotního učení, nebo školy využívají možnosti získat grant na vzdělávání svých pedagogických pracovníků v zahraničí.

Zlínský kraj realizoval od 1. 8. 2011 dva vlastní mezinárodní projekty v rámci Programu celoživotního učení. Partnerství Comenius Regio ve spolupráci s Der Ministerialbeauftragte für die Beruflichen

Oberschulen in Ostbayern se sídlem v německém Straubingu bylo zaměřeno na zvýšení kompetencí vedení škol v oblasti řízení kvality ve vzdělávání. Náplní projektu byly společné semináře, stáže a studijní návštěvy realizované pro vedení zapojených středních škol a zástupce obou úřadů. Projekt trval dva roky a ve školním roce 2012 – 2013 byl úspěšně ukončen. Na závěrečné konferenci projektu byl představen jeho hlavní výstup – dvojjazyčná publikace s příklady dobré praxe v oblasti řízení kvality v obou regionech. Partnerství Leonardo da Vinci si kladlo za cíl poznat a porovnat systémy kariérového poradenství v partnerských zemích (Velká Británie, Irsko, Portugalsko) a následně vypracovat seznam kompetencí „ideálního“ kariérového poradce. Během trvání projektu se uskutečnily celkem 4 studijní návštěvy určené vedení škol, kariérovým poradcům a poradkyním a zástupcům místních úřadů s kompetencemi ve školství. Toto partnerství bylo úspěšně ukončeno konferencí v Irsku na konci školního roku 2012 – 2013.

V průběhu druhého pololetí školního roku 2012 – 2013 připravil Zlínský kraj dva nové mezinárodní projekty. Partnerství Comenius Regio s Cardiff Council ve Velké Británii se zaměřuje na otázky integrace romských dětí do vzdělávání. V projektu Leonardo da Vinci – Transfer inovací bude Zlínský kraj s partnery ve Velké Británii, Irsku, Maďarsku a Španělsku implementovat do systému poradenství nový nástroj odhalující potenciální riziko předčasného opuštění školní docházky u žákyň a žáků středních odborných škol. Tyto projekty byly schváleny a Zlínský kraj začal s jejich realizací v novém školním roce 2013 – 2014.

V květnu 2013 byl schválen Regionálním výborem Regionu Bílé Karpaty ke spolufinancování z Fondu mikroprojektů Programu cezhraničnej spolupráce SR – ČR další mezinárodní projekt s názvem Lidské zdroje – bohatství Bílých Karpat. Celkový rozpočet projektu činí 13 458 €, z toho spolufinancování z prostředků EU 11 439,30 €. Cílovou skupinou jsou zástupci regionálních orgánů – Zlínského a Trenčínského samosprávného kraje, zástupci organizací zřízených veřejnou správou a zástupci vzdělávacích institucí. Projekt je realizován od července 2013 do června 2014, aktivitami jsou zejména studijní návštěvy v obou krajích a společná jednání platforem v oblasti rozvoje lidských zdrojů.

8. Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje

V této kapitole uvádíme stručný přehled naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji z roku 2012 v dotčených oblastech vzdělávání za rok 2012 – 2013.

Předškolní vzdělávání

Cíl: Pokračovat v podpoře výchovně vzdělávací práce podle RVP předškolního vzdělávání a školních vzdělávacích programů.

V současné době se vzdělávání v mateřských školách zařazených do rejstříku škol a školských zařízení řídí Rámcově vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Jedná se o závazný dokument, ve kterém jsou vymezeny hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku (3 – 6 let). Jsou zde také uvedeny klíčové kompetence, které by mělo dítě na konci předškolního vzdělávání zpravidla zvládat.

RVP PV stanovuje elementární vzdělanostní základ, na který navazuje základní vzdělávání. RVP PV byl vydán v roce 2005 a mateřské školy podle něj pracují od 1. 9. 2007. Dle RVP PV si každá mateřská škola vytvořila vlastní školní vzdělávací program (ŠVP), který si přizpůsobila svým podmínkám.

Mateřské školy si vytvořily své vlastní ŠVP většinou na dobu tří let. Ve školním roce 2012 – 2013 mateřským školám skončilo druhé tříleté období práce podle vlastních školních vzdělávacích programů. Tato práce byla v jednotlivých mateřských školách zakončena důkladným hodnocením zaměřeným na všechny oblasti, které vstupují do vzdělávacího procesu.

Ve spolupráci s NIDV bylo nabídnuto pedagogickým pracovnícům mateřských škol několik seminářů zaměřených právě na toto hodnocení a jeho zapracování do nových ŠVP, které mateřské školy na konci školního roku 2012 – 2013 zpracovávaly na další tříleté období.

Práci podle RVP PV, který je postaven na rozvoji individuálních potřeb a možností každého dítěte, učitelkám mateřských škol velmi znesnadňuje již několik let trvající vysoký počet dětí ve třídách. Vzhledem k této situaci je vzdělávání dle RVP PV v mateřských školách velmi namáhavé a některých oblastech nereálné.

Základní vzdělávání

Cíl: Na základě vyhodnocení implementace RVP ZV do vzdělávání zvýšit kvalitu výchovně vzdělávacího procesu v základních školách.

Implementace RVP ZV do vzdělávacího procesu základních škol přinesla na jedné straně některá nesporná pozitiva (např. byla posílena týmová práce pedagogických pracovníků ve školách, byla promyšleněji rozpracovaná profilace jednotlivých škol), ale na druhé straně také negativa v podobě často až zbytečného rozvolnění osnov a chybějícího vymezení standardů v jednotlivých ročnících. Z těchto důvodů došlo k úpravám RVP ZV, kdy byly do RVP ZV doplněny Standardy pro základní vzdělávání a byla začleněna nová nebo upravena aktuální témata. Povinností škol pak bylo zapracovat tyto změny do svých školních vzdělávacích programů a zavést je do výuky. S kvalitou

vzdělávání souvisí i využívání oborových didaktik a metodik, které se postupně objevují na portálech jednotlivých škol i odborných institucí a jsou pedagogům volně přístupné.

Podkladem pro kvalitnější vlastní evaluaci škol by mohlo být jednotné celostátní testování žáků 5. a 9. ročníků ZŠ. V květnu a červnu 2012 proběhla generální zkouška tohoto testování a v následujících letech se předpokládá již jeho plnohodnotné nasazení.

Střední vzdělávání

Cíl: Změna struktury vzdělávacích příležitostí ve středním vzdělávání.

Zlínský kraj realizuje několik opatření, jak omezit snižující se nároky na přijímané žáky, tedy i následnou úroveň kvality absolventů. Rovněž si klade za cíl, v souladu s DZ ZK, zachovat optimální základní strukturu žáků přijímaných do denní formy vzdělávání ve středních školách: 70% maturitní vzdělávání a 30% vzdělávání v oborech s výučním listem.

U oborů ukončených maturitní zkouškou je jedním z realizovaných opatření, kromě nové maturity, každoroční rozhodnutí zřizovatele o počtu otevíraných tříd 1. ročníku u škol zřizovaných ZK. Dalším krokem je realizace přijímacích zkoušek do denní formy vzdělávání formou SCIO testů (český jazyk, matematika a obecně studijní předpoklady).

U oborů ukončených výučním listem je to především snaha zmírnit následky nepříznivé situace na trhu práce, postrádajícího kvalitní absolventy některých oborů. Jedním z účinných nástrojů se stal systém Podpora řemesel v odborném školství, kdy žáci vybraných učebních oborů dostávají, při splnění stanovených podmínek, finanční příspěvek z rozpočtu Zlínského kraje.

Vyšší odborné vzdělávání

Cíl: Transformovat terciární vzdělávání v rámci vyšší odborných škol na základě požadavků z praxe a uplatnitelnosti na trhu práce.

Ve školním roce 2012 – 2013 nedošlo k rozšíření vzdělávací nabídky u žádné vyšší odborné školy. Naopak k 1. 4. 2013 byla z rejstříku škol a školských zařízení vymazána Vyšší odborná škola filmová Zlín, s.r.o. Z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce je v současné době preferováno spíše vysokoškolské vzdělání, což se projevuje zejména ve spolupráci vyšších odborných škol s vysokými školami. V současné době již spolupráci s některou z vysokých škol navázaly všechny vyšší odborné školy zřizované Zlínským krajem. Spolupráce probíhá formou společné akreditace s vysokou školou nebo prostřednictvím detašovaného pracoviště.

Speciální vzdělávání

Cíl: Optimálním způsobem zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dále se rozšiřuje integrace dětí a žáků se zdravotním postižením do běžných škol. K úspěšné integraci přispěla aktivní spolupráce školských poradenských zařízení se školami k zajištění odpovídajících podmínek vzdělávání, doporučení využití odpovídajících metod a forem práce a také vyhodnocení výše finančních prostředků nezbytných k podpoře vzdělávání s přihlédnutím k individuálním potřebám žáka. Nezbytná je metodická pomoc při tvorbě a vyhodnocování individuálních

vzdělávacích plánů žáků a cílené vzdělávání pedagogických pracovníků pracujících s těmito žáky. Vzhledem k častějšímu zařazování žáků s vyšší mírou postižení se zvyšuje potřeba pedagogické asistence. Pozitivní vliv působení asistentů pedagoga na vzdělávání integrovaných žáků a především v případě integrace žáků s lehkým mentálním postižením se nadále potvrzuje.

Ústavní výchova

Cíl: Zajistit ústavní výchovu dětí v nových podmínkách.

Ve školním roce 2012 – 2013 působilo na území Zlínského kraje celkem 15 výchovných zařízení. Z uvedeného celkového počtu je Zlínský kraj zřizovatelem dvanácti dětských domovů, tři výchovné ústavy jsou zřizovány MŠMT ČR.

Vzhledem k tomu, že v současné době je zcela dokončena rekonstrukce všech dvanácti dětských domovů zřizovaných Zlínským krajem, jejich materiální vybavení a podmínky pro výchovu a vzdělávání plně odpovídají platným právním předpisům. Se zkvalitněním podmínek života dětí souvisí i zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího v těchto školských zařízeních. Zlínský kraj proto nadále podporuje snahu o zvýšení kvalifikace pedagogických pracovníků dětských domovů v oblasti speciální pedagogiky v souladu s platnou legislativou.

V rámci projektu MPSV se Zlínský kraj zapojil do přípravy transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny.

Základní umělecké vzdělávání

Cíl: Zaměřit se na kvalitu základního uměleckého vzdělávání.

Ve školním roce 2012 – 2013 působilo ve Zlínském kraji celkem 27 základních uměleckých škol bez ohledu na zřizovatele, s celkovým počtem 162 míst zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení. Z uvedeného plyne, že hustota sítě daného druhu škol je dostačující. Společně s oborovou nabídkou a stanovými kapacitami škol byla poptávka po základním uměleckém vzdělávání naplněna.

Od září roku 2012 byla na ZUŠ zahájena, po dvouletém přípravném období, výuka podle vlastních ŠVP od 1. ročníku I. stupně. Prostřednictvím ŠVP zpracovaly školy svoji závaznou vzdělávací nabídku, přičemž bylo nutné respektovat RVP ZUV a zapracovat vše, co rámcový dokument nastavuje jako minimum.

Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

Cíl: Zaměřit se na kvalitu zájmového vzdělávání

Ve školním roce 2012 – 2013 bylo ve Zlínském kraji zájmové vzdělávání realizováno prostřednictvím středisek volného času (21), školních družin a školních klubů. Současný stav sítě školských zařízení poskytujících zájmové vzdělávání ve ZK je dostačující, plně funkční, přičemž poptávka po volnočasových aktivitách byla naplněna. Tyto aktivity přispívají k smysluplnému trávení volného času i k prevenci rizikového chování a patologických jevů u dětí a mládeže.

Rozvoj a realizace volnočasových aktivit je podporována z Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje, z kterého jsou poskytovány dotace zejména na podporu jednorázových akcí a projektů v oblasti

mládeže, tělovýchovy a sportu. V letech 2012 a 2013 byly z Fondu mládeže a sportu ZK poskytnuty neinvestiční dotace pro všechny subjekty (občanská sdružení, obce, školy a školská zařízení, fyzické a právnické osoby) v celkové výši 6 552 121 Kč, z toho v roce 2012 ve výši 3 152 231 Kč a v roce 2013 ve výši 3 399 890 Kč.

Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Cíl: Podpora rozvoje nabídky dalšího vzdělávání pro dospělé obyvatele Zlínského kraje.

Zlínský kraj ve školách podněcoval vytváření programů vzdělávání dospělých a jejich nabídku směrem k široké veřejnosti. Vytvářené nebo inovované vzdělávací programy pro dospělé svým zaměřením odpovídaly potřebám cílové skupiny a požadavkům trhu práce.

Zlínský kraj podporoval projekty v rámci Globálních grantů z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání ve Zlínském kraji. Školy byly rovněž podporovány ve využívání Programu celoživotního učení za účelem rozvoje vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých a pro přípravu pedagogických pracovníků na roli lektorů vzdělávání dospělých. Zlínský kraj zajistil pravidelný přenos aktuálních informací o možnostech Programu celoživotního učení směrem ke školám prostřednictvím portálu školství Zlínského kraje a organizací tematicky zaměřeného semináře.

Zlínský kraj také podporoval školy zapojené do projektu UNIV 2 KRAJE v rozvíjení výstupů svých aktivit v rámci projektu, zejména v přípravě a pilotáži vytvořených vzdělávacích programů pro dospělé. Podporu měly také školy a školská zařízení v zavádění systému uznávání a rozšiřování jejich aktivit v oblasti dalšího vzdělávání, přípravě vzdělávacích programů vedoucích k získání kvalifikací v systému Národní soustavy kvalifikací.

Zlínský kraj motivoval střední odborné školy k vytváření spolupracujících sítí zaměřených na poskytování dalšího vzdělávání. V realizaci tohoto opatření napomáhal Globální grant Zlínského kraje z OP VK, oblast podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání, kde jednou z podporovaných aktivit byla: Rozvoj sítí a partnerství subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání a poradenství.

Cíl: Vytvářet podmínky pro růst vzdělanosti dospělých obyvatel Zlínského kraje

Zlínský kraj podporoval rozvoj nabídky vzdělávacích programů dalšího vzdělávání a zvyšování kvality tohoto vzdělávání včetně zvyšování kvality lektorů. Kromě již výše uvedeného Globálního grantu v OP VK, který nabízel podporu finančního charakteru, organizoval Zlínský kraj také tradiční seminář v rámci Týdne vzdělávání dospělých 2012, aby posílil vazby mezi vzdělavateli dospělých a Zlínským krajem, zdůraznil nutnost celoživotního vzdělávání a propagoval možnosti takového vzdělávání pro obyvatele Zlínského kraje.

9. Ekonomická část

9.1. Výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem

9.1.1. Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem

K 31. 12. 2013 bylo financováno z rozpočtu kraje celkem 100 školských příspěvkových organizací zřizovaných Zlínským krajem. K 1. 7. 2013 se sloučila Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín se školou Masarykovo gymnázium a Jazyková škola Vsetín. Nový název školy Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín. K 1. 9. 2013 se sloučila Střední průmyslová škola Otrokovice se Střední odbornou školou Otrokovice. Nový název školy Střední průmyslová škola Otrokovice.

Celkové náklady na zajištění chodu příspěvkových organizací v roce 2013 představovaly částku 2 502 050,65 tis. Kč, z toho:

- náklady na hlavní činnost 2 433 495,06 tis. Kč,
- náklady na doplňkovou činnost 68 555,59 tis. Kč.

Z ročních provozních nákladů za rok 2013 představuje hlavní činnost 97,26 % nákladů a doplňková činnost 2,74 % nákladů. Doplňková činnost ekonomicky využívá nemovitý majetek, strojové zařízení a vybavení škol, schopnosti a odbornost pracovníků organizace. Prostředky získané doplňkovou činností jsou využívány ke kompenzaci případné ztráty hlavní činnosti a dále jsou přidělovány do fondů odměn a rezervního. Z rezervního fondu jsou pak použity k rozvoji hlavní činnosti organizace.

Tabulka 32 - Přehled celkových nákladů v letech 2010 až 2013 (v tis. Kč)

	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
Náklady HČ	2 595 590,62	97,38	2 567 048,35	97,38	2 499 297,35	97,35	2 433 495,06	97,26
Náklady DČ	69 881,16	2,62	69 048,45	2,62	68 120,38	2,65	68 555,59	2,74
Celkem	2 665 471,78	100,00	2 636 096,80	100,00	2 567 417,73	100,00	2 502 050,65	100,00
Meziroční nárůst (v %)				-1,10		-2,61		-2,55
Meziroční nárůst (v tis. Kč)			-29 374,98		-68 679,07		-65 367,08	

Celkové náklady za rok 2013 jsou nižší o 65 367,08 tis. Kč oproti roku 2012, což je pokles o 2,55 %. V porovnání s předcházejícími roky je výše nákladů ovlivněna transfery z MŠMT (proti roku 2012 nižší o 51 546,19 tis. Kč), příspěvky na provoz (proti roku 2012 nižší o 46 738,46 tis. Kč), účelové transfery (proti roku 2012 vyšší o 42 585,61 tis. Kč), vlastní zdroje snížení o 10 103,25 tis. Kč, doplňková činnost navýšení o 435,21 tis. Kč. Náklady na projekty hrazené z evropských strukturálních fondů byly oproti roku 2012 vyšší a činily 141 714,04 tis. Kč.

Největší podíl z celkových nákladů hlavní činnosti příspěvkových organizací (škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem) představují přímé náklady – 75,44 %. Do této skupiny patří mzdové náklady (platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci, od roku 2012 včetně náhrad za dočasnou pracovní neschopnost), zákonné pojištění, přiděl FKSP a ostatní přímé náklady (preventivní prohlídky, ostatní povinné pojištění hrazené zaměstnavatelem, učební pomůcky, ochranné pomůcky, cestovné, školení a vzdělávání).

Další část nákladů, tj. 24,56 %, představují provozní náklady – to jsou náklady na zajištění provozu organizace a náklady úzce související se zajištěním odborného výcviku a vzdělávání, které jsou hrazeny z příspěvku na provoz od zřizovatele. Do provozních nákladů patří materiálové náklady, náklady na energie, opravy a udržování, odpisy majetku, veškeré služby, pojištění, cestovné, výdaje na reprezentaci a ostatní náklady.

Podíl těchto dvou skupin a jejich krytí dotacemi je patrný z tabulky 35. Náklady, přímé i provozní jsou z 82,72 % kryty transfery z MŠMT a příspěvky na provoz z rozpočtu zřizovatele, zbylých 17,28 % nákladů zajišťují organizace z vlastních zdrojů tj. tržbami za výrobky, službami, pronájmy, ostatními výnosy, prostředky z vlastních fondů a zdroji z evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi.

Tabulka 33 - Přehled celkových nákladů z hlavní činnosti v letech 2010 až 2013 (v tis. Kč)

	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
Přímé náklady	1 955 164,88	75,33	1 944 335,76	75,74	1 876 905,25	75,10	1 835 911,93	75,44
Kryto dotací *)	1 827 285,62		1 740 421,36		1 742 418,51		1 687 029,69	
Kryto dotací (v %)	93,46		89,51		92,83		91,89	
Provozní náklady	640 425,74	24,67	622 712,59	24,26	622 392,10	24,90	597 583,13	24,56
Kryto příspěvkem **)	390 008,69		356 746,14		367 336,28		325 863,98	
Kryto příspěvkem (v %)	60,90		57,29		59,02		54,53	
Projekty ESF	78 048,16		102 387,17		97 835,83		141 714,04	
Celkové náklady	2 595 590,62	100,00	2 567 048,35	100,00	2 499 297,35	100,00	2 433 495,06	100,00
Kryto dotací a příspěvkem	2 217 294,31		2 097 167,50		2 109 754,79		2 012 893,67	
Kryto dotací a příspěvkem (v %)	85,43		81,69		84,41		82,72	

*) Vykazovaná částka přímých dotací je již upravena o hodnotu vrátek z přímých ONIV

***) Vykazovaná částka provozních nákladů – kryto příspěvkem v r. 2010 – je ovlivněna výsledky hospodaření vytvořenými z příspěvků na provozní ONIV, které jsou určeny na nákup výpočetní techniky v následujícím roce

9.1.2. Přímé vzdělávací výdaje

Prostředky na přímé vzdělávací výdaje poskytované z MŠMT jsou organizacím přidělovány prostřednictvím krajských normativů v souladu se školským zákonem č. 561/2004 Sb., vyhláškou o krajských normativních č. 492/2005 Sb. a krajskou metodikou. Finanční prostředky jsou poskytovány na platy, náhrady platů, odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a učebnice, pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně.

Krajský úřad přiděluje dotace na školy a školská zařízení ve vazbě na počty žáků, studentů, strážníků a ubytovaných v rozpisu na závazné ukazatele:

- limit objemu prostředků na neinvestiční výdaje celkem,
- limit objemu prostředků na platy,
- limit objemu prostředků na ostatní osobní náklady,
- limit počtu zaměstnanců.

V roce 2013 byly poskytnuty tyto prostředky školám a školským zařízením zřizovaným krajem v celkové výši 1 692 819 tis. Kč. Oproti roku předcházejícímu jsou souhrnně nižší o 51 551 tis. Kč. Toto snížení kopíruje pokles výkonů ve středním školství.

Podrobnější údaje ukazují následující tabulky.

Tabulka 34 - Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v tis. Kč)

Výdaj	2010	2011	2012	2013
Mzdové výdaje	1 331 372	1 276 656	1 283 632	1 235 587
Odvody	478 844	446 571	449 012	432 163
Ostatní	19 477	20 357	11 726	25 069
Celkem	1 829 693	1 743 584	1 744 370	1 692 819

Tabulka 35 - Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010		2011		2012		2013	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Speciální mateřské školy	7 196	5 252	8 715	6 394	8 287	6 120	7 867	5 785
Speciální základní školy	153 152	111 067	142 122	103 830	145 166	106 598	143 247	104 194
Gymnázia	276 323	200 459	264 833	193 193	264 497	194 069	262 686	190 700
Střední odborné školy	495 277	360 334	463 973	339 074	448 662	329 780	424 760	309 706
Střední odborná učiliště a učiliště	371 370	269 915	348 280	254 994	336 754	247 796	322 690	234 709
Speciální střední školy	44 761	32 561	46 103	33 802	53 696	39 558	46 712	34 070
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	8 623	6 269	11 155	8 169	9 652	7 111	11 640	8 513
Ostatní školní stravování	65 073	47 222	58 316	42 571	59 963	44 072	55 302	40 278
Školní družiny a kluby	8 635	6 328	8 457	6 242	9 464	7 008	9 816	7 271
Domovy mládeže	74 406	54 320	69 486	51 065	70 628	52 148	67 145	49 408
Pedagogicko-psychologické poradenství	28 003	20 282	28 637	20 905	30 898	22 574	33 570	24 340
Vyšší odborné školy	29 949	21 806	28 036	20 534	29 248	21 524	27 491	19 999
Základní umělecké školy	193 938	142 209	194 402	143 580	201 718	149 325	204 611	151 123
Dětské domovy	72 987	53 348	71 069	52 302	75 737	55 949	75 272	55 491
Celkem	1 829 693	1 331 372	1 743 584	1 276 655	1 744 370	1 283 632	1 692 819	1 235 587

V roce 2013, stejně jako v předešlých letech, nejvyšší jednotkové výdaje vykazují dětské domovy, následují jednotkové výdaje na děti a žáky ve speciálních základních školách, speciálních mateřských školách a speciálních středních školách. Podrobněji viz následující tabulka.

Tabulka 36 - Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných ZK

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Speciální mateřské školy	67 252	83 798	93 112	92 553
Speciální základní školy	103 551	103 437	113 322	120 680
Gymnázia	37 615	37 123	38 316	39 450
Střední odborné školy	43 135	43 184	45 265	49 373
Střední odborná učiliště a učiliště	47 236	47 553	49 801	51 278
Speciální střední školy	71 732	72 948	85 232	91 953
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	4 404	5 622	5 631	5 629
Školní stravování při středním vzdělávání	3 827	3 655	4 031	3 929
Školní družiny a kluby	20 462	20 728	24 392	25 430
Domovy mládeže	25 809	26 552	28 699	31 913
Vyšší odborné školy	35 527	32 524	33 274	29 528
Základní umělecké školy	13 839	13 720	14 154	14 320
Dětské domovy	275 423	274 398	297 008	292 887

Kromě prostředků přidělovaných školám a školským zařízením prostřednictvím normativů jsou jim poskytovány prostředky účelové. V roce 2013 bylo školám a školským zařízením zřizovaným krajem poskytnuto účelově celkem 145 130 tis. Kč. Oproti roku předchozímu se jedná o snížení ve výši 32,4 mil. Kč. Jejich podrobný přehled od roku 2010 uvádí následující tabulka.

Tabulka 37 - Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným ZK (v tis. Kč)

Účel	2010	2011	2012	2013
ze SR a EU				
Hustota a Specifika	14 983	22 738	0	0
Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s VŠ vzděláním	0	52 487	0	0
Soutěže a přehlídky	1 084	790	1 017	878
Prevence sociálně patologických jevů	0	230	70	0
Podpora romských žáků	266	271	254	161
Podpora odborného vzdělávání	210	849	518	449
Sportovní gymnázia	3 479	3 469	3 988	4 036
Excelence středních škol	0	0	1 706	1 618
Kulturní aktivity	12	17	45	15
Nákup učebních pomůcek	369	0	0	0
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	0	133	181	196
Vybavení diagnostickými nástroji	0	0	0	102
Školní vybavení pro 1. tř. ZŠ	44	54	0	0
Asistenti pedagoga	1 811	1 311	1 526	0
Podpora logopedické prevence	0	0	0	60
Podpora národnostních menšin	78	52	0	0
Pokusné ověřování maturitní zkoušky	940	0	0	0
Náhrady škod po povodních	73	0	0	0

EU – peníze školám	0	4 385	4 136	2 295
EU – peníze středním školám	0	0	46 495	30 997
Grantové projekty	87 744	83 135	101 886	89 568
Grantové projekty - investice	446	711	9 699	9 758
PILOT G/GP	288	115	0	0
Pokusné ověřování integrativního a inkluzivního modelu škol	0	459	0	0
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	0	1 125	672	663
Částečná kompenzace výdajů vzniklých při realizaci společné části maturitní zkoušky	0	634	0	0
Přeshraniční spolupráce	122	347	141	44
Přeshraniční spolupráce - investice	666	84	12	13
Děti vyžadující okamžitou pomoc	24	115	173	0
Dotace na Pomocný analytický přehled	0	0	585	0
Celkem ze SR a EU	118 780	173 511	173 104	140 853
z prostředků kraje				
Podpora řemesel	0	4 278	3 843	3 765
Dotace z FMS	337	176	120	169
EVVO	210	56	152	84
Dotace z FK	10	0	0	0
Dotace z Kanceláře hejtmána	295	276	293	259
Celkem z kraje	852	4 786	4 408	4 277
Ú h r n e m	119 632	178 297	177 512	145 130

Podrobné údaje o průměrných platech a o jejich vývoji v letech 2010 až 2013 dle jednotlivých typů škol a školských zařízení za zaměstnance celkem, za pedagogické a nepedagogické zaměstnance, poskytují následující tabulky.

Tabulka 38 - Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Základní umělecké školy	23 919	24 624	24 729	24 788
Střední odborná učiliště	24 186	24 648	25 247	25 174
Gymnázia	26 872	27 508	27 150	27 352
Střední odborné školy	26 583	27 241	27 267	26 948
Vyšší odborné školy	29 828	28 733	28 803	27 830
Konzervatoře	27 473	27 520	26 933	26 854
Speciální mateřské školy	18 796	21 454	22 258	22 472
Speciální základní školy	25 038	25 801	25 567	26 022
Speciálně pedagogická centra	23 658	26 342	25 212	25 448
Speciální střední školy	22 751	23 623	25 959	25 356
Internáty speciálních ZŠ	19 855	21 012	22 857	24 289
Školní družiny	18 349	19 643	21 127	21 368
Domovy mládeže	20 854	21 548	23 376	23 349
Dětské domovy	22 749	24 939	26 671	26 386
Pedagogicko-psychologické poradny	24 284	27 329	25 556	26 455
Celkem	25 066	25 794	26 034	25 987

Tabulka 39 - Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Základní umělecké školy	17 333	16 340	16 218	16 690
Střední odborná učiliště a učiliště	16 522	17 337	16 996	16 495
Gymnázia	15 511	15 454	15 620	15 740
Střední odborné školy	16 462	16 802	16 939	16 918
Vyšší odborné školy	18 923	17 080	16 753	17 371
Konzervatoře	16 131	16 589	13 993	15 665
Speciální mateřské školy	16 474	17 574	15 526	15 812
Speciální základní školy	15 347	14 944	14 537	14 797
Speciálně pedagogická centra	17 250	15 667	14 573	16 281
Speciální střední školy	16 017	16 217	15 734	15 902
Internáty speciálních ZŠ	14 774	14 596	14 819	14 403
Domovy mládeže	13 682	13 655	13 959	13 687
Dětské domovy	16 537	16 281	16 132	16 197
Pedagogicko-psychologické poradny	18 419	21 839	18 568	18 326
Školní jídelny	13 929	14 170	14 502	14 534
Celkem	15 657	15 792	15 760	15 691

9.1.3. Provozní výdaje

Provozní výdaje z rozpočtu kraje pro školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem v roce 2013 představovaly částku 327 908,59 tis. Kč. V porovnání s rokem 2012 je pokles příspěvků na provoz o 46 764,51 tis. Kč. V roce 2013 není součástí poskytnutých příspěvků na provoz „Podpora řemesel v odborném školství“. Dotace na „Podporu řemesel v odborném školství“ v roce 2013 činila 4 228,50 tis. Kč, z toho pro krajské školy 3 764,70 tis. Kč a pro soukromé školy 463,80 tis. Kč.

V následující tabulce je rozepsána výše příspěvků na provoz poskytnutých z rozpočtu kraje v daných letech a procento udává podíl, který dostávají jednotlivé typy škol a školských zařízení z celkových poskytnutých příspěvků v daném roce.

Tabulka 40 - Přehled poskytnutých příspěvků na provoz z rozpočtu ZK v letech 2010 až 2013

Typ školy, školského zařízení	2010		2011		2012		2013	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Gymnázia	68 093,000	17,07	61 197	17,04	84 032,000	22,43	69 883,000	21,31
SOŠ	119 790,113	30,03	101 295	28,20	101 661,035	27,13	97 873,000	29,85
Domovy mládeže	1 110,000	0,28	0	0,00	0,000	0,00	0,000	0,00
SOU	149 817,100	37,56	139 855	38,94	128 268,065	34,23	100 801,593	30,74
Speciální OU	6 816,000	1,71	5 647	1,57	4 707,000	1,26	4 686,000	1,43
ZUŠ	645,000	0,16	1 205	0,34	5 977,000	1,60	2 814,000	0,86
Speciální školy	27 867,000	6,99	25 716	7,16	25 539,000	6,82	26 280,000	8,01
Dětské domovy	20 920,000	5,25	19 550	5,44	20 257,000	5,41	20 108,000	6,13
Plavecké školy	0,000	0,00	0	0,00	0,000	0,00	0,000	0,00
Psychologické poradny	3 779,000	0,95	4 681	1,30	4 232,000	1,13	5 463,000	1,67
Celkem	398 837,213	100,00	359 146,000	100,00	374 673,100	100,00	327 908,593	100,00

Celkové provozní náklady v hlavní činnosti škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v roce 2013 představují částku 597 583,13 tis. Kč, proti roku 2012 je pokles o 24 808,97 tis. Kč, což je snížení o 3,99 %.

Výše provozních nákladů mezi jednotlivými roky je ovlivněna poskytnutými příspěvků na provoz, zapojením finančních fondů, vlastními a cizími zdroji a také náklady na projekty financované z Evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi. V roce 2013 došlo k poklesu nákladů na opravy a udržování, nákup materiálu a odpisy majetku. Nárůst nákladů je nejpatrnější v položce drobný dlouhodobý hmotný majetek.

Nejvýznamnějšími položkami v provozních nákladech škol a školských organizací v roce 2013 i v letech předcházejících jsou náklady vynaložené na energie, náklady na opravy a udržování, odpisy majetku, ostatní služby, náklady na nákup materiálu a pořízení dlouhodobého drobného majetku, jak je patrné z údajů v tabulce Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2010 až 2013 (Příloha, kapitola 2).

V položce ostatní náklady jsou zahrnuty náklady na potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace a internet, poštovné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné, školení.

Největší položku v nákladech představují náklady na energie, které zaujímaly v roce 2013 22,43% celkových provozních nákladů. Oproti roku 2012 je mírný nárůst nákladů na energie o 657,03 tis. Kč. Náklady na opravy a udržování dosáhly v roce 2013 výše 57 489,04 tis. Kč, což je 9,62% z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2012 jsou nižší náklady na opravy a udržování o 19 347,72 tis. Kč. Třetí významnější položkou jsou odpisy majetku, které představují v roce 2013 náklady ve výši 73 341,82 tis. Kč, tj. 12,27% celkových provozních nákladů. Pokles nákladů na odpisy majetku oproti roku 2012 o 14 708,54 tis. Kč je způsoben novým systémem odpisování s vytvořením zbytkové hodnoty majetku. V roce 2012 činily ostatní náklady částku 135 490,02 tis. Kč, což je 22,67% celkových provozních nákladů. Oproti roku 2012 je pokles ostatních nákladů o 13 063,88 tis. Kč. Náklady na drobný dlouhodobý hmotný majetek činily v roce 2013 57 652,67 tis. Kč, což je 9,65% celkových provozních nákladů. Oproti roku 2012 je nárůst nákladů o 26 372,21 tis. Kč.

Hodnocení provozních nákladů dle jednotlivých typů škol a školských zařízení

K 31. 12. 2013 byl Zlínský kraj zřizovatelem 100 školských příspěvkových organizací. Z tabulky Přehled nákladů v letech 2010 až 2013 podle typu zařízení (Příloha, kapitola 3) je zřejmý počet organizací v jednotlivých skupinách. K nejpočetnější skupině patří střední školy, speciální školy, ZUŠ, střední odborná učiliště a gymnázia.

Střední odborná učiliště patří k organizacím s nejvyššími provozními náklady a v důsledku sloučení škol představují některá střední odborná učiliště rozsáhlé komplexy. Celkové provozní náklady středních odborných učilišť v roce 2013 činily 194 780,81 tis. Kč a byly z 51,75% (100 801,59 tis. Kč) kryty příspěvkem na provoz z rozpočtu kraje. Zbývající část provozních nákladů byla kryta vlastními výnosy, tj. tržbami za stravování, ubytování, produktivní prací žáků, tržbami z nájemného, prodeje materiálu, finančními prostředky z fondu rezervního a investičního a také prostředky z ESF a účelovými dotacemi. Střední odborná učiliště mají také rozsáhlou doplňkovou činnost a prostředky z této činnosti jsou využívány k dalšímu rozvoji hlavní činnosti. Ve středních odborných učilištích byly financovány v rámci provozu tyto akce většího rozsahu: SOŠ Josefa Sousedíka Vsetín oprava objektu

„A“ 2 880 tis. Kč a oprava havárie rozvodu vody 530 tis. Kč; SŠ-COPT Kroměříž oprava učebny výpočetní techniky 851 tis. Kč.

V roce 2013 byl středním odborným učilištěm poskytnut příspěvek na vybrané učební obory „Podpora řemesel v odborném školství“ ve výši 2 705,30 tis. Kč.

Celkové provozní náklady středních odborných škol činily v roce 2013 173 958,69 tis. Kč, z nichž bylo 56,26% (97 873 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Ve středních školách byla financována v rámci provozu akce většího rozsahu: SPŠ Zlín oprava havárie topného systému výměňkové stanice 4 100 tis. Kč. „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory činila v roce 2013 820,50 tis. Kč.

Celkové provozní náklady gymnázií činily v roce 2013 114 336,68 tis. Kč, z nichž bylo 61,12% (69 883 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. V gymnáziích byly financovány v rámci provozu tyto akce většího rozsahu: Gymnázium Zlín – Lesní čtvrť oprava podlahy školní kuchyně 900 tis. Kč; Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a VOŠ zdravotnická Vsetín oprava elektroinstalace 2 360 tis. Kč.

„Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory činila v roce 2013 238,90 tis. Kč.

Celkové provozní náklady speciálních škol činily v roce 2013 35 115,35 tis. Kč, z nichž bylo 74,84% (26 280 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. V rámci provozu bylo financováno v ZŠ Zlín, Mostní technologické vybavení gastroprovozu ve výši 858 tis. Kč v rámci akce „Stavební úpravy stravovacího objektu“.

Celkové provozní náklady dětských domovů činily 28 114 tis. Kč, z nichž bylo 71,52 % (20 108 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Provoz těchto zařízení převážně hradí zřizovatel a jen malá část nákladů je kryta sociálními dávkami dětí, dary sponzorů a ošetrovným od rodičů.

Celkové provozní náklady speciálních odborných učilišť v roce 2013 činily 6 848,43 tis. Kč, z nichž 68,42% (4 686 tis. Kč) bylo financováno z příspěvku na provoz zřizovatele.

Základní umělecké školy si hradí provozní náklady z vlastních zdrojů, tj. prostředky získanými ze školného a pronájmů. Celkové provozní náklady činily 34 125,84 tis. Kč. V roce 2013 byl poskytnut ZUŠ Bojkovice příspěvek na provozní ONIV ve výši 780 tis. Kč na odpisy a ZUŠ Vsetín 2 034 tis. Kč na havarijní stav elektroinstalace a opravu střešního pláště.

Poslední skupinou školských příspěvkových organizací jsou takzvané nenormativní organizace.

Náklady plaveckých škol jsou financovány vlastními a cizími zdroji. Celkové provozní náklady dvou plaveckých škol činily 3 897,67 tis. Kč.

Provozní náklady Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín činily 6 405,66 tis. Kč, příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele činil 5 463 tis. Kč, což je 85,28%.

Financování provozních nákladů škol

Provozní náklady škol a školských zařízení jsou financovány v průměru z 54,87% z příspěvku na provoz zřizovatele, z 41,31% z vlastních a cizích zdrojů a z 3,82% z prostředků vlastních fondů.

Investiční fond byl zapojen do provozu k financování oprav a údržby nemovitého majetku. V roce 2013 v celkové výši 8 363,28 tis. Kč, což je proti roku 2012 nižší čerpání investičního fondu o 4 199,71 tis. Kč.

Rezervní fond je využíván k rozvoji hlavní činnosti organizací. V roce 2013 byl zapojen do provozu ve výši 14 391,76 tis. Kč, což je proti roku 2012 pokles o 784,92 tis. Kč. Kromě toho byl použit také k převodům do investičních fondů se souhlasem zřizovatele, k použití účelově určených darů a k úhradě sankcí.

Fond odměn byl použit v roce 2013 ve výši 1 040,33 tis. Kč k překročení prostředků na platy a odměny zaměstnancům.

FKSP byly zapojen ve výši 74,27 tis. Kč na pořízení DDHM na zlepšení pracovního prostředí.

Tabulka 41 - Zapojování fondů v letech 2010 až 2013 (v tis. Kč)

Fond	2010	2011	2012	2013
Fond oběžných aktiv, FKSP	1 425,34	1 480,34	107,66	74,27
Fond odměn	1 610,83	1 221,86	1 166,19	1 040,33
Rezervní fond	16 321,87	24 026,76	15 176,68	14 391,76
Investiční fond	4 465,80	5 717,59	12 562,99	8 363,28
Celkem	23 823,84	32 446,55	29 013,52	23 869,64

9.1.4. Investiční výdaje

Ve školách a školských zařízeních byly v r. 2013 realizovány investiční akce se zapojením prostředků Zlínského kraje a programových fondů v celkových nákladech 117 272 000 Kč, z toho bylo kryto investičními dotacemi Zlínského kraje 41 680 000 Kč a dotacemi z vyhlášených operačních programů 20 294 000 Kč. Celkové dotace v roce 2013 činily 61 974 000 Kč. V přímém investorství Zlínského kraje byla realizována akce v nákladech 7 204 000 Kč.

Realizované investiční akce byly ve výši 19 764 000 Kč kryty z prostředků investičních fondů škol a školských zařízení. Z investičních fondů organizací byl dále uložen odvod finančních prostředků zřizovateli ve výši 45 739 000 Kč.

Jako nejvýznamnější akce v r. 2013 je možno jmenovat rekonstrukci plynové kotelny a topného systému areálu Pavlákova na Střední škole hotelové a služeb Kroměříž v nákladech 8 210 000 Kč, 1. etapu stavebních úprav Tauferovy Střední odborné školy veterinární Kroměříž ve výši 7 492 000 Kč nebo stavební úpravy stravovacího objektu Gymnázia Uherské Hradiště v nákladech 8 466 000 Kč.

V rámci Operačního programu životního prostředí byly v roce 2013 realizovány mimo jiné stavební úpravy stravovacího objektu Základní školy Zlín, Mostní v nákladech 12 878 000 Kč, realizace úspor energie na internátu Střední školy hotelové a služeb Kroměříž ve výši 13 395 000 Kč a realizace úspor energie na Gymnáziu Otrokovice v nákladech 10 122 000 Kč.

V přímém investorství Zlínského kraje byla v r. 2013 realizována akce Gymnázium J. A. Komenského Uherský Brod – Výměna oken a vstupních dveří v neinvestičních nákladech 7 204 000 Kč.

Přehled významných investičních akcí s dotacemi v roce 2013 je obsažen v tabulce P 13 a P14.

9.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi

V roce 2013 byly poskytnuty školám a školským zařízením zřizovaným obcemi dotace na přímé vzdělávací výdaje v celkové částce 2 739 799 tis. Kč. V porovnání s rokem 2012 je tato dotace celkově vyšší o 66,3 mil. Kč a kopíruje nárůst výkonů především v mateřských školách, základních školách a ve školních družinách.

Podrobnější údaje o dotacích ukazují následující tabulky.

Tabulka 42 - Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

Výdaje	2010	2011	2012	2013
Mzdové výdaje	1 831 476	1 829 094	1 961 773	1 988 432
Odvody	658 835	639 940	686 393	695 718
Ostatní	36 178	36 582	25 284	55 649
Celkem	2 526 489	2 505 616	2 673 450	2 739 799

Tabulka 43 - Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010		2011		2012		2013	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Mateřské školy	593 629	432 791	606 338	444 980	692 245	510 419	710 203	521 187
Základní školy s ročníky prvního i druhého stupně	1 292 082	932 877	1 270 525	923 745	1 311 198	958 765	1 351 012	972 127
Základní školy s ročníky pouze prvního stupně	181 700	130 952	178 230	129 274	182 103	132 948	187 519	134 568
Školní stravování	269 230	195 626	262 682	192 254	266 060	195 388	266 209	194 011
Školní družiny a kluby	129 640	95 042	129 683	95 877	156 545	115 868	158 684	117 533
Základní umělecké školy	9 331	6 857	9 475	6 999	10 083	7 472	10 390	7 672
Domy dětí a mládeže	50 877	37 331	48 683	35 965	55 216	40 913	55 782	41 334
Celkem	2 526 489	1 831 476	2 505 616	1 829 094	2 673 450	1 961 773	2 739 799	1 988 432

Ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi jsou finančně nejnáročnější žáci základních škol s ročníky pouze prvního stupně. Podrobněji v následující tabulce.

Tabulka 44 - Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Mateřské školy	32 689	32 414	35 675	35 858
Základní školy s ročníky prvního i druhého stupně	32 943	32 676	33 546	34 050
Základní školy s ročníky pouze prvního stupně	39 552	40 534	40 968	41 487
Školní stravování	4 532	4 285	4 273	4 308
Školní družiny a kluby	9 104	7 661	10 808	10 397
Základní umělecké školy	12 278	12 289	12 683	12 671
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	3 353	3 025	3 181	3 422

Vývoj průměrných platů v letech 2010 až 2013 hrazených ze státního rozpočtu podle typů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za zaměstnance celkem, za pedagogické a nepedagogické zaměstnance je obsahem následujících tabulek.

Tabulka 45 - Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Mateřské školy	20 224	21 069	23 361	23 091
Základní školy	24 796	26 017	26 273	26 218
Školní družiny	17 974	18 718	20 802	20 743
Základní umělecké školy	24 346	24 648	25 776	26 743
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	22 009	23 220	25 486	25 433
Celkem	22 967	24 015	25 010	24 877

Tabulka 46 - Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Mateřské školy	12 434	12 281	12 064	12 043
Základní školy	13 664	13 616	13 386	13 594
Školní družiny	12 374	0	0	0
Školní jídelny	14 037	13 796	13 608	13 596
Základní umělecké školy	15 882	14 441	13 967	15 798
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	18 141	17 042	16 261	16 542
Celkem	13 691	13 510	13 289	13 347

Účelově bylo poskytnuto školám a školským zařízením zřizovaným obcemi v roce 2013 celkem 33 039 tis. Kč, což je méně než jedna třetina účelových dotací roku předchozího, viz následující tabulka. Toto snížení bylo způsobeno zejména postupným ukončováním projektu EU peníze školám.

Tabulka 47 - Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným obcemi (v tis. Kč)

Účel	2010	2011	2012	2013
ze SR a EU				
Hustota a Specifika	19 172	14 283	0	0
Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s VŠ vzděláním	0	78 218	0	0
Soutěže a přehlídky	347	351	359	351
Prevence sociálně patologických jevů	277	335	270	721
Vzdělávání dětí azylantů	61	58	0	
Nákup učebních pomůcek	282	0	0	
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	0	125	0	254
Školní vybavení pro 1. tř. ZŠ	4361	4 556	0	
Asistenti pedagoga	732	725	813	1 505
Podpora logopedické prevence	0	0	0	653
Podpora implementace etické výchovy	0	0	0	431
Program Sokrates	35	0	0	0
Integrace cizinců	34	0	0	0
Děti – cizinci z 3. zemí	47	0	88	403
Náhrady škod po povodních	568	0	0	0

Evropa mladýma očima	0	0	0	0
EU peníze školám	23 503	115 605	97 516	18 034
Grantové projekty	12 614	9 436	12 766	9 409
Grantové projekty - investice	130	0	160	437
Inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním	0	137	1 272	841
Podpora činnosti informačních center pro mládež	0	0	140	0
Pokusné ověřování integrativního a inkluzivního modelu škol	0	1 347	0	0
Dotace z Ministerstva životního prostředí	0	0	71	0
Celkem ze SR a EU	62 163	225 176	113 455	33 039
z prostředků kraje				
Dotace z FMS	85	46	36	105
EVVO	407	26	44	55
Dotace z FK	20	30	0	0
Dotace z Kanceláře hejtmána	183	195	143	107
Dotace ze SF	0	0	0	28
Celkem z kraje	695	297	223	295
Ú h r n e m	62 858	225 473	113 678	33 334

9.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením

V roce 2013 byla poskytnuta prostřednictvím krajského úřadu dotace ve výši 187 108 tis. Kč soukromým školám, předškolním a školským zařízením ve Zlínském kraji v souladu se zákonem č. 306/1999 Sb.

V porovnání s předchozím rokem je celková dotace nižší o 6,3 mil. Kč, což je způsobeno poklesem výkonů. Dotace poskytnuté jednotlivým typům zařízení a jejich vývoj od roku 2010 zachycuje následující tabulka.

Tabulka 48 - Celková dotace dle zákona č. 306/1999 Sb. (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Mateřské školy	2 860	3 415	3 615	4 023
Speciální mateřské školy	2 898	3 108	3 268	3 392
Základní školy	17 740	18 081	18 533	19 351
Gymnázia	1 620	2 171	2 532	2 503
Střední odborné školy	81 226	71 820	59 702	54 143
Střední odborná učiliště a učiliště	39 073	36 428	39 945	37 652
Speciální střední školy	11 506	11 279	11 164	10 622
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	1 027	819	752	779
Školní stravování při středním vzdělávání	1 097	1 014	1 062	1 117
Školní družiny a kluby	2 044	2 295	2 666	2 842
Domovy mládeže	3 064	2 877	2 894	2 686
Vyšší odborné školy	12 812	10 771	7 716	5 688
Základní umělecké školy	31 840	35 482	39 588	42 310
Celkem	208 807	199 560	193 437	187 108

Mimo dotace poskytnuté k financování neinvestičních výdajů souvisejících s výchovou a vzděláváním a výdajů souvisejících s běžným provozem školy byly některým školám a školským zařízením poskytnuty prostředky účelové, jejichž přehled uvádí následující tabulka.

Tabulka 49 - Přehled dotací účelově poskytnutých soukromým školám a školským zařízením (v tis. Kč)

Účel	2010	2011	2012	2013
ze SR a EU				
Soutěže a přehlídky	0	30	0	14
Excelence středních škol	0	0	61	0
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	0	19	98	0
Školní vybavení pro 1. tř. ZŠ	33	36	0	0
Asistenti pedagoga	1 845	1 703	1 916	2 394
Podpora logopedické prevence	0	0	0	70
Pokusné ověřování maturitní zkoušky	155	0	0	0
Grantové projekty	7 162	12 260	12 293	7 262
Grantové projekty - investice	255	80	723	186
EVVO	0	7	0	0
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	0	111	0	46
Částečná kompenzace výdajů vzniklých při realizaci společné části maturitní zkoušky	0	109	0	0
Celkem ze SR a EU	9 450	14 348	15 091	9 972
z prostředků kraje				
Dotace z FMS	0	0	17	3
EVVO	0	0	10	0
Dotace z Kanceláře hejtmána	0	0	20	0
Celkem z kraje	0	0	47	3
Ú h r n e m	17 156	9 450	15 138	9 975

Nejvyšší jednotkové dotace na vzdělávání v oblasti soukromého školství byly vydány na žáky a studenty speciálních mateřských škol a speciálních středních škol, kde bylo finančně zohledňováno zdravotní postižení. Podrobný rozpis jednotkových dotací na vzdělávání v jednotlivých typech zařízení a jejich vývoj od roku 2010 je uveden v tabulce.

Tabulka 50 - Jednotková dotace na vzdělávání na dítě, žáka a studenta (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2010	2011	2012	2013
Mateřské školy	32 363	31 364	33 677	34 237
Speciální mateřské školy	91 628	95 242	96 714	103 138
Základní školy	50 005	50 712	51 010	50 633
Gymnázia	38 704	39 065	40 570	41 173
Střední odborné školy	31 470	29 999	31 917	34 047
Střední odborné učiliště a učiliště	46 228	44 902	47 153	47 588
Speciální střední školy	69 146	64 192	75 448	91 120
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	3 014	3 065	3 380	3 293
Školní stravování při středním vzdělávání	3 128	2 868	3 454	3 777

Školní družiny a kluby	6 599	6 338	7 985	8 040
Domovy mládeže	23 588	23 379	24 020	24 387
Vyšší odborné školy	39 574	43 469	37 944	40 065
Základní umělecké školy	17 146	17 872	17 666	17 624

Závěr

Zpracovatelem výroční zprávy je Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje. Při zpracování byla využita statistická data zjišťovaná podle školských předpisů a dále údaje, které má odbor k dispozici z vlastní činnosti a z výročních zpráv školských organizací.

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2012 – 2013 je zveřejněna na internetových stránkách Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz a na informačním a vzdělávacím portále školství Zlínského kraje www.zkola.cz.

Přílohy

1. Doplnující kvantitativní údaje

Tabulka P 1 - Věkové složení dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi v okresech Zlínského kraje ve školním roce 2012 - 2013

Věk	Počet dětí				
	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
do 3 let	447	666	364	536	2 013
3leté	931	1 277	1 219	1 494	4 921
4leté	1097	1 371	1 454	1 870	5 792
5leté	1048	1 364	1 361	1 861	5 634
starší	286	353	311	408	1 358
Celkem	3 809	5 031	4 709	6 169	19 718

Tabulka P 2 - Počty tříd a žáků v jednotlivých ročnících ve školním roce 2012 - 2013 a jejich změna oproti školnímu roku 2011 - 2012 na základních školách zřizovaných obcemi

		Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň
Třídy	Počet	2 211	298	269	274	262	242	1 345	221	217	219	209	866
	Změna	-14	7	-8	9	3	-16	-5	1	-2	4	-12	-9
Žáci	Počet	43 947	5 571	5 273	5 018	4 991	4 943	25 797	4 728	4 666	4 485	4 272	18 150
	Změna	476	251	234	21	45	-149	403	50	105	93	-174	73

Tabulka P 3 - Počty tříd a žáků v jednotlivých ročnících ve školním roce 2012 - 2013 a jejich změna oproti školnímu roku 2011 - 2012 na základních školách zřizovaných soukromníkem nebo církví

Zřizovatel		Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň	
Soukromé	Třídy	Počet	29	3	3	3	3	15	3	4	3	4	14	
		Změna	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	1	0	
	Žáci	Počet	380	41	43	37	38	41	200	48	49	43	40	180
		Změna	18	-4	10	-2	0	-3	1	-1	8	6	4	17
Církevní	Třídy	Počet	36	4	4	4	4	20	4	4	4	4	16	
		Změna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Žáci	Počet	649	75	71	84	83	68	381	76	76	57	59	268
		Změna	4	6	-9	6	17	1	21	-3	13	-4	-23	-17

Tabulka P 4 - Srovnání počtu studujících na VOŠ ve Zlínském kraji ve školních letech 2001 - 2002 až 2012 - 2013 (k 30. 9. kalendářního roku)

Školní rok	Denní forma vzdělávání					Ostatní formy vzdělávání		
	počet studujících v ročníku					absolventi	studující celkem	absolventi
	celkem	1.	2.	3.	4.			
2001 – 2002	1 103	483	249	277	94	449	215	59
2002 – 2003	1 087	450	360	207	70	333	199	54
2003 – 2004	1 167	522	340	265	40	300	211	50
2004 – 2005	1 151	456	393	260	42	310	176	54
2005 – 2006	1 122	504	342	276	0	345	208	32
2006 – 2007	1 090	467	351	258	14	233	170	26
2007 – 2008	1 063	461	363	232	67	112	237	26
2008 – 2009	958	400	283	222	53	260	195	34
2009 – 2010	1 017	468	280	230	39	197	305	0*
2010 – 2011	1 029	490	297	225	17	255	277	74
2011 – 2012	957	397	314	246	0	220	279	90
2012 – 2013	936	436	233	267	0	234	172	28

*) v daném školním roce nebyly k dispozici statistické údaje o absolventech

Tabulka P 5 - Počty studentů VOŠ všech zřizovatelů v hlavních skupinách oborů vzdělání

Skupina oborů	Délka studia	2011 – 2012			2012 – 2013		
		Počet studentů	Absol. 2010/11	1. ročník 2011/12	Počet studentů	Absol. 2011/12	1. ročník 2012/13
DFV - DENNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ							
26 - Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	3	47	0	47	76	0	47
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	3	50	7	23	47	6	16
53 - Zdravotnictví	3	241	58	95	250	66	106
63 - Ekonomika a administrativa	3	190	56	83	119	31	59
65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	55	17	17	46	14	17
68 - Právo, právní činnost	3	151	0	67	174	35	94
75 - Pedagogika, učitelství a soc. péče	3	156	45	39	179	55	77
82 - Umění a užité umění	2 - 3	67	37	26	45	27	20
Celkem		957	220	397	936	234	436
OFV - DÁLKOVÁ a KOMBINOVANÁ FORMA							
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	4	17	0	17	25	0	16
53 - Zdravotnictví	3,5	30	0	30	63	0	37
63 - Ekonomika a administrativa	3	81	0	37	71	16	20
68 - Právo, právní činnosti	4	151	90	30	13	12	0
Celkem		279	90	114	172	28	73
Celkem všechny formy vzdělávání		1 236	310	511	1 108	262	509

Tabulka P 6 - Počty studujících v OFV ve školních letech 2007 - 2008 až 2012 - 2013

Skupina oborů	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
H – obory s výučním listem	79	39	75	79	78	72
M a L – obory s maturitní zkouškou (vč. NS)	1 615	1 770	1 741	1595	1 213	964
N – obory vyššího odborného vzdělání	237	195	305	277	279	172
Celkem	1 931	2 004	2 121	1951	1 570	1 208

Tabulka P 7 - Přehled dětských domovů ve Zlínském kraji ve školním roce 2012 - 2013

Školské zařízení	Kapacita
Dětský domov Kroměříž	24
Dětský domov Uherské Hradiště	24
Dětský domov Uherský Ostroh	30
Dětský domov Bojkovice	24
Dětský domov Valašské Meziříčí	24
Dětský domov Zašová	24
Dětský domov Zlín	16
Dětský domov Vizovice	16
Dětský domov a Základní škola Liptál	48
Dětský domov a Základní škola Vizovice	16
Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky	32
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	16

Tabulka P 8 - Přehled a rozdělení počtu stravujících se dětí, žáků a studentů podle kategorií strážníků a druhů nebo typů škol a ostatních pravidelně stravovaných ve školním roce 2012 - 2013 k 31. 10. 2012 (bez náhradního stravování)

Kategorie strážníků	Počet strážníků
Mateřské školy	19 944
Přípravný stupeň, přípravné třídy	25
1. stupeň základních škol	24 568
2. stupeň základních škol	17 191
Nižší stupeň 6 - 8letých gymnázií	1 256
Střední školy vč. konzervatoří	16 614
Vyšší odborné školy	410
Školská zařízení pro výkon ústavní – ochranné výchovy	20
Děti, žáci, studenti - celkem	80 028
Ostatní pravidelně stravovaní - dospělí	23 901
Pravidelně stravovaní - celkem	103 929

Zdroj: MŠMT

Tabulka P 9 - Počet zařízení školního stravování podle typu ve školním roce 2012 - 2013 k 31. 10. 2012 (bez náhradního stravování)

Zařízení	Počet
Školní jídelny - výdejny - strava dovážena ze školní jídelny zapsané do rejstříku	118
Školní jídelny s kuchyní	409
Vyvařovny	0
Školní jídelny - výdejny – strava dovážena ze stravovacího zařízení mimo rejstřík	7
Zařízení školního stravování - celkem	534

Zdroj: MŠMT

Tabulka P 10 - Přehled samostatných školních jídelen zřizovaných obcemi ve školním roce 2012 - 2013 (k datu 1. 9. 2012)

1.	Zařízení školního stravování Břest, okres Kroměříž, p. o.	Břest 61
2.	Zařízení školního stravování Chropyně, okres Kroměříž, p. o.	Chropyně, Ječmínkova 270
3.	Ústřední školní jídelna Holešov	Holešov, nám. Dr. E. Beneše 58

Tabulka P 11 - Počet vzdělávaných cizinců ve Zlínském kraji podle státní příslušnosti a typu školy v letech 2011 - 2012 a 2012 - 2013

Státní příslušnost	Základní školy		Meziroční změna		Střední školy		Meziroční změna	
	2011/12	2012/13	počet	podíl	2011/12	2012/13	počet	podíl
Slovenská republika	118	134	16	14%	142	150	8	6%
Státy Evropské unie	20	21	1	5%	11	11	0	0%
Ostatní evropské státy	48	46	-2	-4%	45	41	-4	-9%
Ostatní státy světa	89	83	-6	-7%	84	80	-4	-5%
Celkem	275	284	9	3%	282	282	0	0%

Tabulka P 12 - Významné investiční akce s dotacemi v roce 2013

Název školy	Název akce	Náklady na akci celkem	Náklady na akci v r. 2013			Poznámka
			Celkem	z toho poskytnuté investiční dotace		
				Zlínský kraj	Operační programy	
ISŠ-COP a JŠ s právem SJZ Val. Meziříčí	Robotika nezná hranice	2 702	0		346	OP PS
Gymnázium a SOŠ Slavičín	Moderní evropská škola bez jazykových bariér	2 007	200			OP PS
SPŠ Otrokovice	Centra vzdělávání	7 640	2 100		2 100	OPVK
SPŠ polytechnická - COP Zlín	Centra vzdělávání	734	734		734	OPVK
SOŠ J. Sousedíka Vsetín	Centra vzdělávání	1 570	308		1 570	OPVK

SPŠ a OA Uherský Brod	Technologie budoucnosti do výuky	2 060	755		755	OPVK
SŠ-COPT Uherský Brod	Centra vzdělávání	740	0		60	OPVK
SŠZP Rožnov p. R.	Centra vzdělávání	702	325		325	OPVK
SPŠ Zlín	Centra vzdělávání	1 913	235		1 485	OPVK
SOŠ a Gymnázium Staré Město	Centra vzdělávání	1 277	0		855	OPVK
SPŠ strojnická Vsetín	Centra vzdělávání	3 202	1 053		1 187	OPVK
SŠNO Bystřice p. H.	Centra vzdělávání	645	0		229	OPVK
SPŠ Zlín	Robotizované svařovací pracoviště	1 180	1 180			OPVK
Gymnázium Holešov	Rekonstrukce chemické laboratoře	595	595			OPVK
Gymnázium a JŠ Zlín	Rekonstrukce chemicko-biolog. laboratoře	1 569	1 569			OPVK
Masarykovo gymnázium a JŠ Vsetín	Laboratoř chemie	1 994	1 994			OPVK
SŠPHZ Uherské Hradiště	Realizace úspor energie	10 456	0		486	OPŽP
SŠ hotelová a služeb Kroměříž	Realizace úspor energie - internát	13 651	13 395	1 497		OPŽP
SŠ hotelová a služeb Kroměříž	Realizace úspor energie v areálu Pavlákova	26 781	275			OPŽP
OA Val. Meziříčí	Realizace úspor energie	26 627	120			OPŽP
SPŠ strojnická Vsetín	Realizace opatření úspor energie- internát	5 367	5 235	1 262	2 552	OPŽP
ZŠ Zlín, Mostní	Stavební úpravy stravovacího objektu	13 375	12 878	10 161	1 843	OPŽP
Gymnázium a SOŠ Slavičín	Energetické úspory SOŠ Slavičín	25 349	142	83		OPŽP
SZŠ a VOŠZ Zlín	Realizace úspor energie - DM	19 588	272			OPŽP
SOŠ a Gymnázium Staré Město	Realizace úspor energie	3 061	2 773	703	1 100	OPŽP
Gymnázium Otrokovice	Realizace úspor energie	10 238	10 122	6 006	3 901	OPŽP
ISŠ-COP a JŠ s právem SJZ Val. Meziříčí	Inovace technologií praxe	24 645	641			ROP
SOŠ J. Sousedíka Vsetín	Modernizace vybavení centra odborného vzdělávání	19 439	60	60		ROP
SPŠ a OA Uherský Brod	Modernizace centra odborného vzdělávání	20 344	111			ROP

SŠ-COPT Kroměříž	Modernizace technologického vybavení	10 584	299			ROP
SUPŠ sklářská Val. Meziříčí	Přístavba odborných učeben a stav. úpravy budovy	20 065	400			ROP
Gymnázium a SOŠ Slavičín	Revitalizace centra pro odborné vzdělávání	24 799	513			ROP
Masarykovo gymnázium a JŠ Vsetín	oprava elektroinstalace	2 709	2 709			
ZUŠ Vsetín	Oprava střešního pláště	1 997	1 997			
ZUŠ Uherský Brod	Pořízení movitého majetku	1 789	312	192		
SPŠ polytechnická - COP Zlín	Pořízení mycího stroje	551	551			
SOŠ J. Sousedíka Vsetín	Oprava objektu A, Bobrky 466	6 221	5 991	902		
SOŠ J. Sousedíka Vsetín	Rekonstrukce elektroinstalace (oprava)	7 585	2 448			
SŠ-COPT Uherský Brod	Nákup CNC soustruhu	1 900	225			
SŠ hotelová a služeb Kroměříž	Rekonstrukce plynové kotelny a topného systému v areálu Pavlákova	8 210	8 210	6 343		
SŠ-COPT Kroměříž	Oprava učebny výpočetní techniky	1 045	1 045			
SZŠ a VOŠ Zlín	oprava technických rozvodů DM	2 340	823			
SŠPHZ Uherské Hradiště	Rekonstrukce II.NP - budova H	1 876	473			
Tauferova SOŠ Kroměříž	Stavební úpravy 1. etapa	7 492	7 492	3 521		
SŠPHZ Uherské Hradiště	Rekonstrukce nástavby (III. N. P.) - budova J	4 517	193			
Gymnázium Uherské Hradiště	Rekonstrukce budov - 1. etapa	3 319	3 319	1 824		
Gymnázium Uherské Hradiště	Stavební úpravy stravovacího objektu	50 300	8 466	7 641		
Gymnázium Valašské Klobouky	Rekonstrukce kotelny	1 735	1 735	1 485		
Gymnázium Zlín – Lesní čtvrť	Oprava havarijního stavu odpadů v kuchyni školy	900	900			
SPŠ Zlín	oprava havarijního stavu topného systému VS	3 993	3 993			

Tabulka P 13 - Významné investiční akce v přímém investování Zlínského kraje

Název školy	Název akce	Náklady na akci celkem	Náklady na akci v r. 2013
Gymnázium J. A. Komenského Uherský Brod	výměna oken a vstupních dveří	8 508	7 204

2. Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2010 až 2013 - nejvýznamnější položky provozních a přímých nákladů (v tis. Kč)

Položka	2010	Podíl z přímých nákladů	2011	Podíl z přímých nákladů	2012	Podíl z přímých nákladů	2013	Podíl z přímých nákladů
Mzdy	1 426 400,63	72,96	1 424 809,13	73,28	1 381 051,22	73,58	1 333 075,04	72,61
Odvody	501 719,59	25,66	485 880,53	24,99	465 238,84	24,79	445 551,84	24,27
Ostatní přímé ONIV	27 044,66	1,38	33 646,10	1,73	30 615,19	1,63	57 285,05	3,12
- z toho učebnice zdarma	967,32	0,05	920,49	0,05	602,70	0,03	1 022,13	0,06
- z toho učební pomůcky	10 835,88	0,55	14 358,14	0,74	3 802,79	0,20	5 468,40	0,30
Přímé náklady celkem	1 955 164,88	100,00	1 944 335,76	100,00	1 876 905,25	100,00	1 835 911,93	100,00
Položka	2010	Podíl z provozních nákladů	2011	Podíl z provozních nákladů	2012	Podíl z provozních nákladů	2013	Podíl z provozních nákladů
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	34 465,51	5,38	52 854,50	8,49	31 280,46	5,03	57 652,67	9,65
Ostatní nákup materiálu	53 396,67	8,34	54 274,91	8,72	55 760,05	8,96	52 674,57	8,81
Energie	150 373,30	23,48	133 842,48	21,49	133 403,82	21,43	134 060,85	22,43
Nájemné	15 523,03	2,42	16 725,46	2,69	15 553,43	2,50	14 320,34	2,40
Ostatní služby	69 316,89	10,82	71 149,05	11,43	72 953,32	11,72	72 553,82	12,14
Opravy a udržování	82 051,35	12,81	55 193,62	8,86	76 836,76	12,35	57 489,04	9,62
Odpisy majetku	80 917,35	12,63	85 091,33	13,66	88 050,36	14,15	73 341,82	12,27
Ostatní *)	154 381,64	24,11	153 581,24	24,66	148 553,90	23,87	135 490,02	22,67
Provozní náklady celkem	640 425,74	100,00	622 712,59	100,00	622 392,10	100,00	597 583,13	100,00
Rozdíl proti předchozímu roku		x	-17 713,15	x	-320,49	x	-24 808,97	x
Podíl proti předchozímu roku		x	-2,77	x	-0,05	x	-3,99	x
Projekty ESF	78 048,16	x	102 387,17	x	97 835,83	x	141 714,04	x
CELKOVÉ NÁKLADY	2 595 590,62	x	2 567 048,35	x	2 499 297,35	x	2 433 495,06	x

Poznámka: *) potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace, poštovné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné, školení

3. Přehled nákladů v letech 2010 až 2013 podle typu školy a školského zařízení (v tis. Kč)

Škola/ školské zařízení	2010			2011			2012			2013			Koefficient nárůstu 2013 / 2012	
	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto dotací	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto dotací	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto dotací	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto dotací	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto dotací
Gymnázia	13	427 611,00	98 537,65	13	420 441,19	90 943,96	13	469 682,24	119 459,25	13	481 333,60	114 336,68	2,48	-4,29
			68 093,00			61 197,00			84 032,00			69 883,00		61,12
SOŠ	24	735 826,33	189 003,09	22	705 541,40	170 783,56	21	678 615,75	166 384,60	19	667 606,27	173 958,69	-1,62	4,55
			119 790,11			101 295,00			101 661,04			97 873,00		56,26
Domovy mládeže	1	9 478,31	4 713,29	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00		
			1 110,00			0,00			0,00			0,00		
SOU	17	782 714,08	234 478,86	15	781 449,04	242 480,47	13	699 675,80	217 330,16	13	645 492,69	194 780,81	-7,74	-10,38
			149 817,10			139 855,00			128 268,07			100 801,59		51,75
Speciální OU	3	47 530,78	9 838,75	2	43 165,20	8 791,69	2	37 350,06	7 217,88	2	33 806,16	6 848,43	-9,49	-5,12
			6 816,00			5 647,00			4 707,00			4 686,00		68,42
ZUŠ	20	227 775,60	31 732,89	20	235 773,07	33 461,62	20	246 446,00	38 153,86	20	244 208,74	34 125,84	-0,91	-10,56
			645,00			1 205,00			5 977,00			2 814,00		8,25
Speciální školy	21	230 605,50	34 933,17	20	236 608,51	35 850,82	20	226 793,62	34 411,71	20	221 942,68	35 115,35	-2,14	2,04
			27 867,00			25 716,00			25 539,00			26 280,00		74,84
Dětské domovy	10	101 339,74	28 849,57	10	101 281,68	28 147,57	10	101 707,65	27 980,60	10	102 331,39	28 114,00	0,61	0,48
			20 920,00			19 550,00			20 257,00			20 108,00		71,52
Nenormativní organizace celkem:	3	32 709,28	8 338,47	3	42 788,26	12 252,90	3	39 026,23	11 454,04	3	36 773,54	10 303,33	-5,77	-10,05
			3 779,00			4 681,00			4 232,00			5 463,00		53,02
Plavecké školy	2	8 142,22	3 414,00	2	9 037,67	4 132,05	2	8 834,48	3 789,32	2	9 336,38	3 897,67	5,68	2,86
			0,00			0,00			0,00			0,00		0,00
Pedagogicko-psycho- logické poradny	1	24 567,06	4 924,47	1	33 750,59	8 120,85	1	30 191,75	7 664,72	1	27 437,16	6 405,66	-9,12	-16,43
			3 779,00			4 681,00			4 232,00			5 463,00		85,28
Celkem za ZK	112	2 595 590,62	640 425,74	105	2 567 048,35	622 712,59	102	2 499 297,35	622 392,10	100	2 433 495,07	597 583,13	-2,63	-3,99
			398 837,21			359 146,00			374 673,10			327 908,59		54,87

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji 2012 – 2013

Vydal Zlínský kraj v roce 2014

Zpracoval: Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje

